



Grant Thornton

Прехранбена индустрија
„ВИТАМИНКА“ А.Д.
Бр. 05-634/1
Прилеп, 08.05 2018 год.

Консолидирани финансиски извештаи и
Извештај на независниот ревизор

Витаминка а.д., Прилеп и подружници

31 декември 2017 година

Содржина

	Страна
Извештај на независниот ревизор	1
Консолидиран извештај за финансиската состојба	3
Консолидиран извештај за сеопфатната добивка	4
Консолидиран извештај за промените во капиталот	5
Консолидиран извештај за паричните текови	6
Белешки кон консолидираните финансиски извештаи	7
Прилози	



Извештај на независниот ревизор

До Раководството и Акционерите на
Матичното Друштво - Витаминка а.д., Прилеп

Извештај за консолидираните финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните консолидирани финансиски извештаи на Витаминка а.д. Прилеп и подружниците (“во понатамошниот текст “Групата”), составени од консолидираниот извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2017 година, и консолидираниот извештај за сеопфатната добивка, консолидираниот извештај за промените во капиталот, и консолидираниот извештај за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки, вклучени на страните 3 до 43.

Одговорност на Раководството за консолидираните финансиски извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие консолидирани финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на консолидирани финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие консолидирани финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали консолидираните финансиски извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во консолидираните финансиски извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот, и истите вклучуваат проценка на ризиците од материјално погрешно прикажување во консолидираните финансиски извештаи, било поради измама или грешка. При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на консолидираните финансиски извештаи на Групата со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изразат мислење за ефективноста на внатрешната контрола на Групата.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРВ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на консолидираните финансиски извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Наше мислење е дека, консолидираните финансиски извештаи ја презентираат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Групата Витаминка а.д. Прилеп и подружниците на ден 31 декември 2017 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Матичното Друштво е исто така одговорно за изготвување на Консолидиран годишен извештај за работењето на Групата Витаминка а.д. Прилеп и подружниците за 2017 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на консолидираниот годишен извештај, со историските консолидирани финансиски информации објавени во консолидираната годишна сметка и ревидираните консолидирани финансиски извештаи на Групата со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2017, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за Ревизија.

Наше мислење е дека, историските консолидирани финансиски информации објавени во консолидираниот годишен извештај за работењето на Групата со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со информациите објавени во консолидираната годишна сметка и ревидираните консолидирани финансиски извештаи на Групата со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2017.

Скопје,
04 април 2018 година

Грант Торнтон ДОО, Скопје


Управител
Марјан Андонов




Овластен ревизор
Марјан Андонов

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

Консолидиран извештај за финансиската состојба

	Бел.	31 декември 2017 000 мкд	31 декември 2016 000 мкд
Средства			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	5	803,606	754,341
Нематеријални средства	6	504	847
Финансиски средства расположливи за продажба	8	18,508	16,036
		822,618	771,224
Тековни средства			
Залихи	9	229,752	253,481
Побарувања од купувачи и останати побарувања	10	318,386	316,141
Побарување за данок од добивка		1,547	6,445
Парични средства и еквиваленти	11	64,395	22,542
		614,080	598,609
Вкупно средства		1,436,698	1,369,833
Капитал и обврски			
Капитал			
Акционерски капитал	12	245,639	248,090
Резерви	12	232,223	219,699
Акумулирани добивки		340,033	323,363
Вкупно капитал		817,895	791,152
Обврски			
Нетековни обврски			
Позајмици	13	251,441	182,893
		251,441	182,893
Тековни обврски			
Позајмици	13	75,381	97,213
Обврски кон добавувачи и останати обврски	14	290,752	297,882
Обврски за данок од добивка		1,229	693
		367,362	395,788
Вкупно обврски		618,803	578,681
Вкупно обврски и капитал		1,436,698	1,369,833

Овие Консолидирани финансиски извештаи се одобрени од Одборот на директори на Матичното Друштво на ден 30 март 2018 година и се потпишани во негово име од:

Г-дин Симон Наумоски,
Претседател на Одбор на директори




Г-дин Иван Стрезоски
Финансиски Директор



Консолидиран извештај за сеопфатната добивка

	Бел.	Година што завршува на	
		31 декември 2017 000 мкд	31 декември 2016 000 мкд
Приходи од продажба	15	1,593,560	1,610,629
Останати деловни приходи	16	83,789	45,611
Материјали, енергија и резервни делови	17	(1,002,355)	(1,020,977)
Набавна вредност на продадени стоки		(11,708)	(25,574)
Трошоци за користи на вработени	18	(272,039)	(270,992)
Депрецијација и амортизација	5,6	(83,098)	(115,901)
Останати деловни трошоци	19	(240,688)	(235,614)
Промена на вредноста на залихите		(15,693)	30,335
Добивка од работење		51,768	17,517
Финансиски приходи	20	9,042	2,397
Финансиски расходи	20	(19,274)	(14,136)
Финансиски (расходи), нето		(10,232)	(11,739)
Добивка пред оданочување		41,536	5,778
Данок на добивка	21	(6,782)	(2,208)
Добивка за годината		34,754	3,570
Останата сеопфатна добивка за годината			
Промена на обј.вред.на фин.с/ва распол.за прод.	8,12	141	3,312
Ефект од преведување на странски валути	12	(1,282)	(208)
		(1,141)	3,104
Вкупна сеопфатна добивка за годината		33,613	6,674
Добивка за сопствениците на Матичното Друштво		34,754	3,570
Вкупна сеопфат.доб.за сопствен.на Матич. Друштво		33,613	6,674
Заработувачка по акција			
- Основна и разводнета (Денари по акција)	22	457	47

Консолидиран извештај за промените во капиталот

	Акционе рски капитал	Резерви	Акумули рани добивки	Вкупно
На 01 јануари 2017	248,090	219,699	323,363	791,152
<i>Трансакции со сопствениците</i>				
Распоред на акумул.добивки (Бел.12)	-	18,084	(18,084)	-
Откупување на сопств.акции (Бел.12)	(2,451)	(4,419)	-	(6,870)
<i>Трансакции со сопствениците</i>	<i>(2,451)</i>	<i>13,665</i>	<i>(18,084)</i>	<i>(6,870)</i>
Добивка за годината	-	-	34,754	34,754
Останата сеопфатна добивка за годината	-	(1,141)	-	(1,141)
<i>Вкупна сеопфатна добивка за годината</i>	<i>-</i>	<i>(1,141)</i>	<i>34,754</i>	<i>33,613</i>
На 31 декември 2017	245,639	232,223	340,033	817,895
На 01 јануари 2016	248,771	176,432	377,687	802,890
<i>Трансакции со сопствениците</i>				
Распоред на акумул.добивки (Бел.12)	-	41,263	(41,263)	-
Откупување на сопств.акции (Бел.12)	(681)	(1,100)	-	(1,781)
Објавени и исплатени дивиденди (Бел.12)	-	-	(16,631)	(16,631)
<i>Трансакции со сопствениците</i>	<i>(681)</i>	<i>40,163</i>	<i>(57,894)</i>	<i>(18,412)</i>
Добивка за годината	-	-	3,570	3,570
Останата сеопфатна добивка за годината	-	3,104	-	3,104
<i>Вкупна сеопфатна добивка за годината</i>	<i>-</i>	<i>3,104</i>	<i>3,570</i>	<i>6,674</i>
На 31 декември 2016	248,090	219,699	323,363	791,152

Консолидиран извештај за паричните текови

	Бел.	Година што завршува на 31 дек.	
		2017 000 МКД	2016 000 МКД
Добивка пред оданочување		41,536	5,778
<u>Прилагодувања за:</u>			
Амортизација и депрецијација	5, 6	83,096	115,901
Загуби поради оштетување и отпис на побарувања	19	1,545	628
Неотпишана вр.на прод. недвижности, постр.и опрема	19	44	898
Кусоци и отпис на залихи	19	2,400	2,078
Вишоци по попис	16	(1,321)	(458)
Приходи од отпис на обврски и примени работи	16	(29,367)	(17,430)
Наплатени претходно отпишани побарувања	16	(230)	(8,256)
Приходи од добиениgratis производи	16	(16,745)	(3,558)
Приходи од продажба на опрема	16	(28,875)	(2,304)
Приходи од дивиденди	16	(720)	(735)
Добивка од продажба на хартии од вредност	16	(1,571)	-
Приходи од камати	20	(1,069)	(18)
Расходи по камати	20	13,444	10,957
Добивка од работење пред промени во операт. капитал		62,167	103,481
<i>Промени во оперативниот капитал:</i>			
Залихи		39,395	(8,932)
Побарувања од купувачи и останати побарувања		(4,789)	32,057
Девизни средства за акредитиви		1,411	22,869
Обврски кон добавувачи и останати обврски		24,579	84,980
Готовина генерирана од оперативни активности		122,763	234,455
(Платени) камати		(13,444)	(11,165)
(Платен) данок од добивка		(1,348)	(5,606)
Нето парични средства од оперативни активности		107,971	217,684
Инвестициони активности			
Набавка на недвижности, постројки и опрема		(132,000)	(201,643)
Набавка на нематеријални средства		(115)	(248)
Вложувања во хартии од вредност		(3,883)	-
Приливи од продажба на хартии од вредност		3,123	-
Приливи од дивиденди		720	735
Приливи од продажба на опрема		28,875	2,304
Приливи по камати		1,069	18
Нето парични средства (користени) за инвестиц. активности		(102,211)	(198,834)
Финансиски активности			
Приливи од / (отплата на) позајмици, нето		46,716	(30,114)
Откупени сопствени акции		(6,870)	(1,781)
Исплатени дивиденди		(2,342)	(16,631)
Нето пар.сред. од / (користени за) фин.активности		37,504	(48,526)
Нето промени кај паричните средства и еквиваленти		43,264	(29,676)
Парични средства и еквиваленти на почетокот		21,131	50,807
Парични средства и еквиваленти на крајот	11	64,395	21,131

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи

1 Општи информации

Прехрамбена индустрија ВИТАМИНКА АД Прилеп е Матично Друштво на Групата ВИТАМИНКА АД и подружниците (во понатамошниот текст Групата). Матичното Друштво е акционерско друштво регистрирано во Република Македонија. Седиштето на Групата е во Прилеп на ул.Леце Котески бр.23.

Основна дејност на Групата опфаќа производство и продажба на стоки заширока потрошувачка од прехранбената индустрија. Просечниот број на вработени во Групата за годината која завршува на 31 декември 2017 година изнесува 632 вработени (2016: 675 вработени).

Акциите на Матичното Друштво се котирали на редовниот пазар на Македонска берза на хартии од вредност.

Консолидираните финансиски извештаи ги вклучуваат финансиските извештаи на Матичното Друштво и подружниците (во продолжение “Групата”) кои се целосно под нејзина контрола. Контролата се остварува преку можноста на Матичното Друштво да управува со финансиските и деловните политики на подружниците, како и да ги користи придобивките од нивните активности. Следните табели ги прикажува консолидираните подружници и учеството на Матичното Друштво во нивниот капитал за годината што завршува на 31 декември 2017 и 2016 година:

Подружница	Земја на основање	Валута	31 декември 2017		31 декември 2016	
			% од учест.	Износ во 000 мкд	% од учест.	Износ во 000 мкд
Вибро ДОО Прилеп	Македонија	МКД	100%	3,010	100%	3,010
Викарди ДОО Битола	Македонија	МКД	100%	75,542	100%	52,342
Ведрина 2 ДОО Белград	Србија	ЕУР	100%	31,161	100%	309
Витаминка ЕООД Софија	Бугарија	ЕУР	100%	3	100%	3
В – Роуте ДООЕЛ, Прилеп	Македонија	МКД	100%	3,075	-	-
				112,791		55,664

Движењето на сметката на вложувања во подружници за 2017 и 2016 година е како што следи:

	2017	2016
На 01 јануари	55,664	50,887
Зголемување на влог со конверзија на позајмици – Викарди	23,200	4,777
Зголемување на влог во парични средства – Ведрина 2	30,852	-
Влог во новооснована подружница – В – Роуте	3,075	-
На 31 декември	112,791	55,664

Подружницата В – Роуте ДООЕЛ, Прилеп е основана во текот на 2017 со паричен влог на Друштвото Вибро ДОО, Прилеп, исто така подружница на Матичното Друштво.

2 Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основи за подготовка

Овие консолидирани финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва (“Службен весник на РМ” бр. 28/2004 ... 61/2016) и Правилникот за водење сметководство (“Службен весник на РМ” бр. 159 од 29 декември 2009 година, бр. 164 од 2010 година и 107 од 2011 година). Според овој Правилник се пропишува водењето сметководство во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) вклучувајќи ги и Толкувањата на постојниот комитет за толкување (ПКТ) и Толкувања на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (КТМФИ) издадени на 1 јануари 2009 година.

Консолидираните финансиски извештаи се подготвени според концептот на историска вредност освен за финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства и обврски (вклучувајќи и деривативни инструменти), доколку постојат, кои се мерат по објективната вредност. Основите за мерење на секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход се детално опишани во продолжение на оваа Белешка

Подготовката на овие финансиски извештаи во согласност со МСФИ прифатени и објавени во Република Македонија бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара Раководството на Групата да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики. Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и проценките се значајни за консолидираните финансиски извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

Овие консолидирани финансиски извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2017 и 2016. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади Денари, која е функционална и известувачка валута на Групата, освен доколку не е поинаку наведено. Направени се извесни промени во презентацијата на споредбените информации, со цел усогласување на начинот на презентирање применет на тековните финансиски информации и податоци.

2.2 Консолидација

Подружници

Финансиските извештаи на подружниците се вклучени во консолидираните финансиски извештаи од датумот на пренесување на контролата до датумот на престанокот на истата. Стекнувањето на подружниците е евидентирано според методот на набавна вредност, при што трошокот за стекнувањето претставува објективна вредност на дадените средства, издадените акции или превземените обврски на датумот на стекнувањето, вклучително и непосредните расходи направени за целите на стекнувањето. Вишокот на трошокот на стекнувањето над неговата објективна вредност претставува гудвил.

Интеркомпаниските трансакции, салда и нереализирани добивки од трансакциите помеѓу деловните субјекти се елиминирани. Нереализираите загуби се елиминирани исто така, освен во случај кога трошокот не може да биде надоместен.

2.3 Деловни комбинации

Групата го применува методот на стекнување во сметководството за деловни комбинации. Пренесениот надомест, од страна на Групата за да стекне контрола на подружница, се пресметува како збир од објективни вредности на пренесените средства, настанатите обврски и сопственичките учества од страна на Групата на датумот на стекнување, кои вклучуваат објективна вредност на средство или обврска кои произлегуваат од превземениот ангажман на надомест. Трошоците за стекнување се признаваат во периодот кога настанале.

Групата признава стекнати средства кои можат да се идентификуваат и претпоставени обврски во деловната комбинација, без оглед на тоа дали тие биле претходно признаени во финансиските извештаи на стекнувачот пред периодот на стекнување. Стекнатите средства и претпоставените обврски обично се мерат по објективна вредност на датумот на стекнување.

Гудвилот се евидентира по одделното признавање на нематеријалните средства кои може да се идентификуваат. Гудвилот се пресметува како вишок над збирот на а) објективната вредност на пренесениот надомест, б) признатиот износ на неконтролираното учество на стекнувачот и в) објективната вредност на сите постоечки сопственички учества на стекнувачот на датумот на стекнување, над објективни вредности на нето средствата кои може да се идентификуваат на датумот на стекнување. Доколку објективните вредности на нето средствата кои може да се идентификуваат го надминуваат погоре пресметаниот збир, вишокот износ (т.е. добивка направена при поволна набавка) претставува добивка од поволна набавка. Пред признавање на добивка од поволна набавка, стекнувачот треба повторно да процени дали правилно ги идентификувал сите стекнати средства, превземените обврски како и било кои дополнително утврдени средства или обврски идентификувани во текот на процесот на ревидирање, како и на процедурите кои се користени при мерење на износите кои треба да бидат признаени на датумот на стекнување. Добивката треба да му биде припишана на стекнувачот.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.4 Известување по сегменти

Деловен сегмент претставува група на средства и деловни активности за обезбедување на производи и услуги, кои се подложни на ризици различни од оние кај други деловни сегменти. Географскиот сегмент пак обезбедува производи и услуги во рамки на одредено економско опкружување подложно на ризици различни од оние кај другите географски сегменти.

2.5 Трансакции во странски валути

Трансакциите деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари со примена на официјалниот среден девизен курс на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари (Денари) по официјалниот среден курс на Народна Банка на Република Македонија на последниот ден од пресметковниот период. Сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики се прикажани во консолидираниот извештај за сеопфатната добивка како финансиски приходи или расходи за пресметковниот период.

Средните девизни курсеви применети за прикажување на позициите во консолидираниот извештај за финансиската состојба деноминирани во странска валута се следните:

	31 декември 2017	31 декември 2016
1 УСД	51.2722 Денари	58.3258 Денари
1 ЕУР	61.4907 Денари	61.4812 Денари
1 GBP	69.3087 Денари	71.8071 Денари
1 РСД	0.50678 Денари	0.49794 Денари
1 ЦХФ	52.5472 Денари	57.2504 Денари

Резултатите од подружници кои имаат различна валута од валутата за обелоденување, се искажани во валутата за обелоденување како што следи:

- Средствата и обврските се пресметани според средниот курс на датумот на Извештајот на финансиската состојба;
- Приходите и расходите се пресметани со примена на просечниот курс за периодот на известување (освен ако просечниот курс не претставува разумна основа за изразување на кумулативниот ефект на курсевите на денот на трансакцијата, во кој случај е користен курсот на трансакцијата); и
- Курсните разлики произлезени од погоренаведеното се прикажани како посебна ставка во остатоканатата сеопфатна добивка.

2.6 Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентираат по набавна вредност или по претпоставена набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и резервирањето поради оштетување, доколку постои. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата.

Претпоставената набавна вредност претставува ревалоризирана набавна вредност на одредени ставки на недвижностите, постројките и опремата кои се ревалоризирани во периодите пред 2005 година, по пат на примена на коефициенти за индексирање утврдени од страна на Државниот Завод за Статистика.

Цената на чинење на средствата, изградени во сопствена режија, се состои од трошокот за материјал, директна работна сила и соодветни општи производни трошоци.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Недвижности, постројки и опрема (продолжува)

Трошоците по камати за позајмици кои се користат за финансирање на изградба на недвижностите, постројките и опремата се капитализираат, за време на периодот кој е потребен да се завршат и подготват средствата за нивно ставање во употреба. Останатите трошоци по основ на позајмици се евидентирани како трошок.

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Групата поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери.

Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во консолидираниот извештај за сеопфатната добивка во текот на финансискиот период во кој се јавуваат.

Не се пресметува депрецијација на земјиштето и инвестициите во тек. Депрецијацијата на останатите ставки на недвижностите и опремата се пресметува правопрпорционално, со цел, да се распредели набавната или претпоставената набавна вредност до нивните резидуални вредности низ проценетиот век на употреба, како што следи:

Градежни објекти	20-25 години
Погонска опрема	5-10 години
Останата опрема и моторни возила	2-5 години

Резидуалните вредности на средствата и проценетиот век на употреба се прегледуваат, и доколку е потребно се корегираат, на секој датум на известување. Кога евидентираните износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ.

Приходите или расходите поврзани со отуѓувања се одредуваат по пат на споредба на приливите со евидентираните износ. Разликите се вклучени во консолидираниот извештај за сеопфатната добивка во периодот кога настануваат.

2.7 Нематеријални средства

Нематеријални средства стекнати од страна на Друштвото, со дефиниран век на употреба, се мерат според набавна вредност намалена за акумулирана амортизација и загуби од оштетување.

Последователните набавки се капитализираат само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Нематеријални средства (продолжува)

Компјутерски софтвер

Трошоците поврзани со развојот или одржувањето на компјутерски софтверски програми се признаваат како трошоци во моментот на нивното настанување. Трошоците директно поврзани со препознатливи и уникатни софтверски производи, контролирани од страна на Друштвото и кои најверојатно ќе создадат економски користи што ќе ги надминат трошоците после една година, се признаваат како нематеријални средства. Трошоците за развој на компјутерски софтвер кои се признаваат како средства се амортизирани користејќи правопрпорционална метода во текот на период од пет години.

2.8 Оштетување на нефинансиските средства

Недвижностите, постројките и опремата, како и нематеријалните средства се проверуваат од можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени укажуваат дека евидентираните износ на средствата не може да се поврати. Секогаш кога евидентираните износ на средствата го надминува нивниот надоместлив износ, се признава загуба од оштетување. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата. Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребната вредност е сегашната вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, ако е тоа невозможно, за целата група на средства која генерира готовина.

2.9 Финансиски средства

Групата ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, финансиски средства кои се чуваат до доспевање, кредити и побарувања и финансиски средства расположливи за продажба. Раководството ги класифицира своите вложувања во моментот на нивното првично признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби се финансиски средства наменети за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел да се продаде во краток рок. Средствата во оваа категорија се класифицираат како тековни средства. Со состојба на 31 декември 2017 и 2016 година Групата нема класифицирано средства во оваа категорија.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Вложувања чувани до доспевање се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата и со фиксен период на доспевање кои Групата има намера и можност да ги чува до периодот на доспевање. Со состојба на 31 декември 2017 и 2016 година Групата нема класифицирано средства во оваа категорија.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Финансиски средства (продолжува)

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се вклучени во тековните средства, освен за оние кои доспеваат во период подолг од 12 месеци од датумот на известување. Кредитите и побарувањата на Групата на датумот на известување се состојат од побарувања од купувачи, побарувања за дадени позајмици и останати побарувања како и парични средства и еквиваленти.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативи, кои се креирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Тие се вклучени во нетековни средства освен ако раководството нема намера да го отуѓи вложувањето во рок од 12 месеци од датумот на известување.

Признавање и мерење на финансиски средства

Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата - датумот на кој што Групата има обврска да го купи или продаде средството. Финансиските средства кои се признаваат според објективна вредност преку добивки или загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се признаваат во консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка.

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Групата ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста.

Финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност. Кредитите и побарувањата се последователно евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

Сите финансиски средства кои не се признаваат според објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат по нивната објективна вредност зголемена за трошоците на трансакциите. Добивките или загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка како останати нето добивки / загуби во периодот кога настануваат. Приходите од дивиденди од финансиските средства преку добивки и загуби се признаваат во консолидираниот Извештај за сеопфатна добивка како дел од останатите приходи во моментот кога Групата има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Промените на објективната вредност на монетарните и не-монетарните вложувања класифицирани како расположливи за продажба се признаени во останатата сеопфатна добивка.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Финансиски средства (продолжува)

Кога хартиите од вредност класифицирани како расположливи за продажба се продаваат или се оштетени, акумулираната корекција на објективната вредност признаена во капиталот се вклучува во консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка како добивка или загуба од вложувања во хартии од вредност. Каматите од средствата расположливи за продажба, пресметани врз основа на ефективната каматна стапка се признаваат во консолидираниот Извештај на сеопфатна добивка како финансиски приходи. Приходи од дивиденди од финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во консолидираниот Извештај за сеопфатна добивка како дел од останатите приходи во моментот кога Групата има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Депризнавање на финансиските средства

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста.

Оштетување на финансиски средства

а. Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на консолидираниот Извештај за финансиска состојба, Групата проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. Финансиското средство или групата на финансиски средства, се оштетени, и загуба поради оштетување се евидентира само ако постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани кои се случиле по првичното признавање на средствата и дека настанот има влијание на очекуваните идни парични текови на финансиското средство или групата на финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Како докази за оштетување може да се земат индикациите дека должникот или групата должници имаат значајни финансиски тешкотии, доцнење при исплата на главница и камата, веројатност дека ќе влезат во стечај или друга реорганизација, и каде што постојат видливи индикации за намалување на идните парични текови како што се промените во економските услови кои кореспондираат со загубата.

За категоријата кредити и побарувања износот на загубата поради оштетување претставува разлика помеѓу евидентираните износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Евидентираните износ на средството се намалува и износот на загубата истовремено се признава во консолидираниот Извештај на сеопфатна добивка. Доколку кредитот или средството кое се чува до доспевање е со променлива каматна стапка, тековната ефективна каматна стапка утврдена според договорот претставува стапката на мерење на било која загуба од оштетување. На пример, Групата може да го измери оштетувањето на средството врз основа на објективната вредност на инструментот, користејќи пазарна цена.

Доколку во некој последователен период износот на оштетувањето се намали и тоа намалување може објективно да се поврзе со настан кој настанал после признавањето на оштетувањето (како на пример подобрување на кредитниот рејтинг на должникот), претходно признаената загуба ќе биде вратена со корекција во консолидираниот Извештај на сеопфатна добивка.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Финансиски средства (продолжува)

б. Финансиски средства расположливи за продажба

На секој датум на консолидираниот Извештај за финансиска состојба, Групата проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. За должнички хартии од вредност, Групата ги користи критериумите наведени во подточка (а). Кај сопственички хартии од вредност расположливи за продажба, значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на хартиите од вредност под нивната набавна вредност претставува индикатор дека средството е оштетено. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност, намалена за загубата поради оштетување претходно признаена во консолидираниот Извештај за финансиската состојба, се отстранува од капиталот и се признава во консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка.

Загубите поради оштетување признаени во консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка за вложувањата во инструменти на капиталот не се корелираат преку консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка.

Доколку во некој последователен период објективната вредност на должничките инструменти евидентирани како финансиски средства расположливи за продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со некој настан по датумот на евидентирањето на оштетувањето во добивките или загубите, претходно признаената загуба ќе биде вратена со корекција во консолидираниот Извештај на сеопфатна добивка.

2.10 Пребивање на финансиските инструменти

Финансиските средства и обврски се пребиваат и нето вредноста се презентира во Извештајот за финансиска состојба, кога постои законско извршно право за пребивање на признаените вредности и постои можност да се порамнат на нето основа или пак истовремено да се реализираат средствата и подмират обврските.

2.11 Залихи

Залихите се вреднувани по пониската помеѓу набавната и нето реализационата вредност. Нето реализационата вредност претставува продажна вредност во секојдневниот тек на работата, намалена за трошоците за завршување, маркетинг и дистрибуција. Трошокот на материјалите и резервните делови се утврдува користејќи ја методата на пондериран просек и вклучува трошоци направени за нивна набавка, достава до постоечката локација и состојба на употреба. Трошокот на производите и производството во тек вклучува и соодветен дел на општи трошоци врз основа на нормалниот оперативен капацитет.

2.12 Побарувања од купувачи и останати побарувања

Побарувања од купувачите претставуваат износи од купувачи за продадени стоки или извршени стоки во нормалниот тек на работењето. Доколку наплатата на побарувањата се очекува за една или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг), побарувањата се класифицирани како тековни средства. Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни побарувања.

Побарувањата од купувачи иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, нето од резервирањето поради оштетување. Резервирање поради оштетување се признава кога постои објективен доказ дека Групата нема да може да ги наплати сите доспеани побарувања според нивните оригинални услови на плаќање.

Значителни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста за стечај или финансиско реорганизирање како и пролонгирање или неможност за плаќање претставуваат индикатори дека побарувањата од купувачи се оштетени. Значајните должници се тестираат за оштетување на индивидуална основа. Останатите побарувања со слични карактеристики на кредитен ризик се проценуваат групно.

Износот на резервирањето претставува разлика помеѓу евидентираните износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство.

Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентираните износ на средството се признаваат на поврзаните загуби преку сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековниот консолидиран Извештај за сеопфатната добивка. Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признава како тековна добивка во консолидираниот извештај за сеопфатната добивка.

2.13 Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат готовина во благајна, депозити по видување во банки и други краткорочни високоликвидни вложувања кои доспеваат во периоди не подолги од 3 месеци од датумот на стекнување.

2.14 Капитал, резерви и акумулирани добивки

(а) Акционерски капитал

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

(б) Трошоци поврзани со емисија на акции

Трошоците поврзани со емисија на нови акции, опции или стекнувањето на деловна активност се презентирани како намалување, нето од данокот, на приливите од емисиите.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Капитал, резерви и акумулирани добивки (продолжува)

(в) Собствени акции

Кога Групата откупува свој акционерски капитал, платените надомести се одземаат од вкупниот акционерски капитал како собствени акции се додека истите не се отуѓат. Кога таквите акции последователно се продаваат, примените надомести се вклучуваат во акционерскиот капитал.

(г) Резерви

Резервите, кои се состојат од ревалоризациони, задолжителни, инвестициони и резерви за собствени акции се создадени во текот на периодите врз основа на добивки/загуби од ревалоризација на материјалните средства и финансиските средства расположливи за продажба, во случајот со ревалоризациони резерви како и по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законска регулатива и одлуките на раководството и акционерите на Групата.

(д) Акумулирани добивки

Акумулираните добивки ги вклучуваат задржаните добивки од тековниот и претходните периоди.

2.15 Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорниот аранжман.

Сите финансиски обврски на датумите на известување се класифицирани како финансиски обврски по амортизирана набавна вредност и истите се состојат од обврски спрема добавувачи и позајмици и обврски по финансиски наем.

Обврски кон добавувачи

Обврските кон добавувачи се обврски за плаќање за стоки или услуги кои се стекнати во нормалниот тек на работењето. Обврските се евидентираат како тековни доколку плаќањето на истите се изврши во рок една година или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг). Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни обврски.

Обврските кон добавувачи се евидентирани по нивната објективна вредност намалена за трошоците на трансакција и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Позајмици

Позајмиците иницијално се евидентирани според нивната објективна вредност, намалена за трошоците на трансакција. Последователно, позајмиците се евидентираат според нивната амортизирана набавна вредност; разликите помеѓу примањата (намалени за трошоците на трансакцијата) и надоместливиот износ се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка за времетраењето на позајмиците, користејќи го методот на ефективна каматна стапка.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Финансиски обврски (продолжува)

Надоместоците кои се плаќаат за воспоставување на кредитни линии се признаваат како трошок за трансакцијата на позајмицата доколку постои веројатност дека дел или целата линија ќе се повлече. Во овој случај, надоместокот се одложува до моментот на повлекувањето. Доколку не постои доказ дека ќе се повлече одреден дел или сите кредитни линии, надоместокот се капитализира како однапред извршени плаќања за ликвидност и се амортизира за периодот на аранжманот. Позајмиците се класифицирани како тековни обврски освен доколку Групата има безусловно право за подмирување на обврската за најмалку 12 месеци по датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.16 Трошоци за позајмување

Општите и посебните трошоци за позајмици директно поврзани со стекнување, изградба или производство на квалификувани средства, кои претставуваат средства за кои е потребен значителен период на време да се подготват за нивната наменска употреба или продажба, се додаваат на набавната вредност на тие средства, до моментот кога средствата се значително подготвени за нивната наменска употреба или продажба.

Приходите од вложувања стекнати од привремена инвестиција на специфични обврски по кредити каде се очекуваат трошоците за квалификувани средства се одземаат од трошоците за позајмување кои можат да се квалификуваат за капитализација.

Сите останати трошоци за позајмици се признаени во добивки или загубите во периодот во кој настанале.

2.17 Наем

Групата признава постоење на договор за наем врз основа на суштината на договорот во зависност од тоа дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството.

Групата како закупец

Финансиски наем е тековен закуп на средство кој на Групата суштински му ги пренесува ризиците и бенефитите поврзани за сопственоста на предметот на наем. Закупените средства се капитализираат во моментот на отпочнувањето на наемот по нивната објективна вредност или ако е пониска, тогаш по сегашната вредност на минималните наем плаќања. Наем плаќањата се распределени помеѓу финансиските давачки и намалувањето на наем обврските со цел да се постигне константна каматна стапка за останатиот износ на обврската. Финансиските давачки се наплаќаат директно од приходот. Капитализираните средства за наем се амортизираат според пократкиот од проценетиот работен век на средството или според наем периодот, ако не постои реална сигурност дека Групата ќе стекне сопственост над средството до крајот на наем периодот. Групата нема класифицирани средства во оваа категорија.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Наем (продолжува)

Исплатите на оперативен наем се признаваат како трошок на правопрпорционална основа во текот на наем периодот. Поврзаните трошоци како што се трошоци за одржување и осигурување се признаваат во периодот на нивното настанување.

Групата како закуподавач

Наемот каде Групата суштински ги задржува сите ризици и бенефити од сопственоста на средството се класифицира како оперативен наем. Иницијалните директни трошоци кои се јавуваат при договорите за оперативен наем во консолидираниот извештај за финансиска состојба се презентираат како одложени трошоци и се признаваат како добивки / загуби во текот на наем периодот на иста основа како приход од наемнини. Непредвидените наемнини се признаваат како приход во периодот во кои се јавиле. Однапред платените наемнини се признаваат како одложен приход.

2.18 Тековен и одложен данок на добивка

Трошокот за данок на добивка за известувачкиот период претставува збир на тековниот и одложениот данок на добивка.

Тековен данок на добивка

Основа за пресметка и плаќање на тековниот данок на добивка по стапка од 10% претставува добивката пред оданочување утврдена во Консолидираниот Извештај за сеопфатна добивка, коригирана за одредени помалку искажани приходи и непризнаени трошоци за даночни цели, даночниот кредит како и други даночни ослободувања. Правните субјекти можат да ги употребат даночните загуби утврдени во тековниот период било за надомест на платениот данок во рамки на одреден период за надомест или пак за намалување или елиминирање на даночната обврска за наредните периоди.

Одложен данок на добивка

Одложен данок на добивка се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен трошок се користат тековните важечки даночни стапки.

Одложениот даночен трошок се задолжува или одобрува во Консолидираниот Извештај за сеопфатната добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот. Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка. Со состојба на 31 декември 2017 и 2016 година Групата нема евидентирано одложени даночни обврски односно средства.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.19 Надомести за вработените

Придонеси за пензиско осигурување

Групата има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во првиот и вториот пензиски столб кои се одговорни за исплата на пензиите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие. Групата признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како краткорочен бонус во пари или како удел во добивката и доколку Групата има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Обврски при пензионирање на вработените

Групата, согласно соодветните домашни законски одредби, исплаќа на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ еднаков на двомесечна просечна плата. Групата нема извршено резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените, бидејќи овој износ не е од материјално значење за консолидираните финансиски извештаи.

2.20 Данок на додадена вредност

Приходите, трошоците и средствата се признаваат намалени за износот на данокот на додадена вредност, освен:

- Кога данокот на додадена вредност од набавка на средства или услуги не е надоместив од даночната власт, во кој случај данокот на додадена вредност се признава како дел од трошоците за стекнување на средството или како дел од трошокот каде што е соодветно; и
- Побарувања и обврски кои се искажани со вклучен износ на данокот на додадена вредност.

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се надоместува од, или се плаќа на даночните органи се вклучува како дел од побарувањата или обврските во Извештајот за финансиската состојба.

2.21 Резервирања

Резервирање се признава кога Групата има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на известување и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.22 Признавање на приходите и расходите

Приходите се мерат според објективната вредност на примениот надомест, односно надоместот што треба да се прими за продадените производи и стоки односно обезбедените услуги, нето од данокот на додадена вредност и евентуално одобрените продажни попусти. Приходите се признаваат кога сумата од приходите може прецизно да се измерат и се очекува дека економските користи од извршената трансакција ќе има прилив во Групата, кога направените трошоци или идни трошоци може прецизно да се измерат и се исполнети критериумите за различните активности на Групата.

Приходи од продажба

Продажба на големо

Приходот од продажба на стоки се признава во моментот на испорака до корисникот, кога корисникот ги прифаќа стоките, а наплатливоста на поврзаните побарувања е разумно обезбедена.

Продажба на мало

Приходот од продажба на стоки се признава во моментот на продажба на корисникот. Приходите од продажба на мало вообичаено се во готовина или со кредитна картичка. Евидентиранитот приход е бруто износот на приходите од продажбата, вклучувајќи ги и обврските по провизии за кредитни картички за трансакцијата. Тие провизии се евидентирани како трошоци за дистрибуција.

Приходи од обезбедување на услуги

Приходот од обезбедување на услуги се евидентира според степенот на завршување кога истиот може со сигурност да биде измерен. Степенот на завршување се одредува врз основа на проверка на извршената работа.

Приходи од наемнини

Приходи од наемнини на средства под оперативен наем се признаваат во добивките и загубите на правопрпорционална основа во текот на наем периодот. Непредвидените наемнини, доколку ги има, се признаваат како интегрален дел од вкупните приходи од наемнини во текот на наем периодот.

Финансиски приходи и трошоци

Финансиските приходи се признаваат на временска основа која го одразува ефективниот принос на средствата.

Финансиските трошоци се состојат од трошоци за камата на обврските по позајмици и трошоци за камата на задочнети плаќања. Трошоците за позајмици се признаваат во добивки или загуби со користење на методот на ефективна камата.

Приходи од дивиденди

Приходот од дивиденди се признава кога ќе се обезбеди правото за примање на исплата.

Расходи од деловното работење

Расходите од деловното работење се признаваат во моментот на искористувањето на услугите односно во периодот на нивното настанување.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Признавање на приходите и расходите (продолжува)

Пребивање на приходите и расходите

Во текот на своето редовно работење, Групата учествува во други трансакции кои не генерираат приходи, туку се инцидентни во однос на главните активности кои генерираат приходи. Групата ги презентира резултатите од таквите трансакции преку пребивање на секој приход со соодветните расходи кои произлегуваат од истата трансакција, кога ова презентирање ја одразува суштината на трансакциите или настаните.

2.23 Распределба на дивиденди

Распределбата на дивиденди на акционерите на Групата е евидентирана како обврска во консолидираните финансиски извештаи во периодот кога тие се одобрени од акционерите на Групата.

2.24 Превземени и неизвесни обврски

Не се евидентирани неизвесни обврски во консолидираните финансиски извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во консолидираните финансиски извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на известување и кога може да се направи разумна проценка на износот на загубата.

2.25 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект. Трансакциите на Групата со поврзани субјекти се однесуваат на трансакциите во редовниот тек на работењето.

2.26 Настани по датумот на известување

Настаните по завршетокот на годината кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на субјектот на денот на известување (настани за кои може да се врши корегирање) се рефлектирани во консолидираните финансиски извештаи. Настаните по завршетокот на годината за кои не може да се врши корегирање се прикажуваат во белешките во случај кога се материјално значајни.

3 Управување со финансиски ризици

3.1 Фактори на финансиски ризици

Деловните активности на Групата се изложени на различни ризици од финансиски карактер, вклучувајќи кредитен ризик и ризиците поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки. Управувањето со ризици на Групата се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Групата.

Управувањето со ризици на Групата го врши Раководството на Матичното Друштво и подружниците врз основа на претходно одобрени писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики, ризикот од каматни стапки, кредитниот ризик, употребата на вложувањата и пласманите на вишокот ликвидни средства.

3.2 Кредитен ризик

Групата нема значителна концентрација на кредитен ризик поради големиот број на клиенти и нивните различни профили кои се во различни индустрии и региони од земјата и странство. Групата има политики со цел да обезбеди дека продажбата на производи и услуги се врши на клиенти со соодветна кредитна историја. Групата има политики кои го ограничуваат износот на кредитната изложеност на неговите клиенти.

Максималната изложеност на Групата на кредитен ризик е ограничена на евидентираната вредност на финансиските средства признаени на датата на консолидираниот извештај на финансиската состојба, кои се прикажани во следната табела:

	2017 (000 мкд)	2016 (000 мкд)
Класи на финансиски средства - евидентирана вредност		
<i>Финансиски средства распл. за продажба</i>		
<u>Хартии од вред. и удели во капиталот на домаш. субјекти</u>	18,508	16,036
<i>Кредити и побарувања</i>		
Побарувања од купувачи, нето	272,714	256,783
<u>Парични средства и еквиваленти</u>	64,395	22,542
	337,109	279,325
	355,617	295,361

3.3 Ризик од ликвидност

Претпазливо управување со ризик од ликвидност имплицира одржување на доволно готовина и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата на износите на побарувања од купувачи во рамките на договорените услови. Како резултат на динамичниот карактер на дејноста на Групата, Раководството настојува да обезбеди флексибилни извори на средства преку расположливи кредитни линии.

Табелите во продолжение ја прикажуваат преостанатата договорена доспеаност на финансиските обврски на Групата (во 000 мкд).

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

Ризик од ликвидност (продолжува)

	До 12 месеци	1 до 2 години	2 до 5 години	Подоцна од 5 години	Вкупно
31 декември 2017					
Обврски кон добавувачи	249,099	-	-	-	249,099
Позајмици со камата	74,895	47,910	129,128	73,794	325,727
Обврски за финансиски наем	486	609	-	-	1,095
	324,480	48,519	129,128	73,794	575,921
31 декември 2016					
Обврски кон добавувачи	250,034	-	-	-	250,034
Позајмици со камата	96,847	82,659	98,696	-	278,202
Обврски за финансиски наем	366	366	1,172	-	1,904
	347,247	83,025	99,868	-	530,140

3.4 Пазарни ризици

Ризик од курсни разлики

Групата има деловни активности на меѓународните пазари, и е изложена на ризик од курсни разлики кој се јавува од изложеноста кон различни валути, посебно во однос на Еврото и Доларот. Групата не користи инструменти за обезбедување од ризик од курсни разлики. Раководството на Групата е одговорно за одржување на соодветна нето позиција за секоја валута поединечно, како и вкупно за сите валути.

Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Групата деноминирани во странски валути е како што следи (000 мкд):

	2017	2016
Средства		
ЕУР	210,384	144,348
УСД	4	256
РСД	42,615	28,456
	253,003	173,060
Обврски		
ЕУР	251,228	307,325
УСД	179	4,901
GBP	-	-
РСД	13,601	5,998
ЦХФ	-	32
	265,008	318,256

Анализа на сензитивноста на странски валути (000 мкд)

	Промена во 2017	Промена во 2016	2017 Добивка или загуба	2016 Добивка или загуба
ЕУР	1%	1%	(408)	(1,630)
УСД	5%	5%	(9)	(232)
GBP	5%	5%	-	-
РСД	5%	5%	1,451	1,123
ЦХФ	5%	5%	-	2
Нето			(1,034)	(737)

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)

Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот на странската валута за 1% или 5% соодветно. Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку денарот ја намали/зголеми својата вредност во однос на странските валути за +/- 1% или +/- 5%.

Ризик од каматни стапки врз готовинските текови и објективната вредност

Групата е изложена на ефектите на флукуациите на пазарните каматни стапки врз неговата финансиска состојба и готовински текови. Раководството на Групата е во најголема мерка одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од нето каматни стапки и одредува лимити за намалување на потенцијалот од каматна неусогласеност. Флукуациите во пазарните каматни стапки, според кои средствата се позајмени, може да имаат обратен ефект врз успешноста во финансирањето на Групата. Во исто време, Групата нема пласирања на своите средства во орочени депозити и високо ликвидни хартии од вредност, кои носат дополнителен приход од камата.

	2017 000 мкд	2016 000 мкд
Финансиски средства		
<i>Некаматносни</i>		
Финансиски средства распол.за продажба	18,508	16,036
Побарувања од купувачи, нето	272,714	256,783
Готовина во благајна	298	77
Девизни акредитиви во домашни банки	-	1,411
	291,520	274,307
<i>Каматносни</i>		
<i>Со фиксна каматна стапка</i>		
Парични средства и еквиваленти	407	431
<i>Со променлива каматна стапка</i>		
Парични средства и еквиваленти	63,690	20,623
	64,097	21,054
	355,617	295,361
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни</i>		
Обврски кон добавувачи	249,099	250,034
	249,099	250,034
<i>Каматносни</i>		
<i>Со фиксна каматна стапка</i>		
Позајмици со камата	24,100	21,708
<i>Со променлива каматна стапка</i>		
Позајмици со камата	302,722	258,398
	326,822	280,106
	575,921	530,140

Анализа на сензитивноста на каматни стапки (000 мкд)

	2017	2016
Со променлива каматна стапка	Нето износ (239,032)	2% (4,781)
	-2%	4,781
Со променлива каматна стапка	Нето износ (237,775)	2% (4,756)
	-2%	4,756

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)

Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку каматните стапки би биле повисоки/пониски за 2%.

3.5 Ризик при управување со капитал

Целите на Групата при управување со капиталот се овозможување на Групата да продолжи со понатамошна континуирана работа со цел да обезбеди приход за акционерите и бенфиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот за намалување на трошокот на капиталот.

Со цел да се одржи или прилагоди структурата на капиталот, Групата може да изврши корекција на износот на дивиденди исплатени на акционерите, да врати капитал на акционерите, да издаде нови акции или да продаде средства за да го намали долгот.

Показател на задолженост

Структурата на изворите на финансирање на Групата се состои од обврски, кои ги вклучуваат позајмици обелоденети во Белешка 14, пари и парични еквиваленти и главнина, која се состои од уплатен капитал, ревалоризациони резерви, останати резерви и акумулирана добивка.

Раководството ја анализира структурата на изворите на финансирање на годишна основа како однос на нето обврските по позајмици во однос со вкупниот капитал. Нето обврските по позајмици се пресметани како вкупни обврски по позајмици намалени за износот на паричните средства и паричните еквиваленти.

Показателот на задолженоста на крајот на годината е прикажан како што следи (000 мкд):

	2017	2016
Позајмици со камата	326,822	280,106
Парични средства и парични еквиваленти	(64,395)	(22,542)
Нето обврски	262,427	257,564
Капитал	817,895	791,152
	32%	33%

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

3.6 Проценка на објективна вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на раководството, зависно од видот на средството или обврската.

3.6.1 Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективната вредност во извештајот за финансиската состојба во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиски средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котирани цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.

Финансиските средства кои се евидентирани по објективна вредност во Консолидираниот извештај за финансиската позиција се групирани според нивото на хиерархија на објективната вредност како што следи (во илјади Денари):

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
2017				
Средства				
Финансиски средства расположливи за продажба	17,856	-	652	18,508
2016				
Средства				
Финансиски средства расположливи за продажба	15,384	-	652	16,036

Финансиските средства расположливи за продажба се состојат од учества во капиталот на домашни правни субјекти (види Бел.8).

Согласно податоците од табелата погоре во текот на разгледуваните периоди нема промени на финансиските средства категоризирани во ниво 3. Промените во финансиските средства категоризирани во ниво 1 се објавени во Белешката 8.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

Проценка на објективна вредност (продолжува)

3.6.2 Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Извештајот за финансиска состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	Евидентирана вр.		Објективна вр.	
	2017	2016	2017	2016
Средства				
Побарувања од купувачи, нето	272,714	256,783	272,714	256,783
Парични средства и еквиваленти	64,395	22,542	64,395	22,542
Вкупни средства	337,109	279,325	337,109	279,325
Обврски				
Позајмици со камата	326,822	280,106	326,822	280,106
Обврски кон добавувачи	249,099	250,034	249,099	250,034
Вкупни обврски	575,921	530,140	575,921	530,140

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност, поради краткорочната доспеаност.

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат парични средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

Обврски спрема доверителите и обврски по кредити

Сметководствената вредност на обврските спрема доверителите соодветствува на нивната објективна вредност, поради нивната материјално незначајна чувствителност на промената на каматните стапки.

Објективната вредност на обврските по кредити со променливи каматни стапки е приближна на нивната сметководствена вредност поради прилагодувањето на каматните стапки за конкретните финансиски обврски со пазарните каматни стапки за слични инструменти. Објективната вредност на кредитните линии коишто се регулирани со посебни услови и за кои на пазарот нема други финансиски инструменти со исти или слични карактеристики е приближна на нивната сметководствена вредност.

4 Значајни сметководствени проценки

При примената на сметководствените политики на Групата, опишани во Белешка 3 кон овие консолидирани финансиски извештаи, од Раководството на Групата се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентираниите износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засновуваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

Несигурност во проценките

Оштетување кај нефинансиски средства

Загуби од оштетување се признаваат во износ за кој евидентираната вредност на средството или единицата што генерира готовина го надминува надоместливиот износ. При утврдување на надоместливиот износ, Раководството ги проценува очекуваните цени, готовинските текови од секоја единица што генерира готовина и утврдува соодветна каматна стапка при пресметка на сегашната вредност на тие готовински текови.

Оштетување кај финансиски средства

Оштетување на побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања

Групата пресметува оштетување за побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања врз основа на проценка на загуби кои резултираат од неможноста купувачите да ги подмират своите обврски. При проценка на соодветноста на загубата поради оштетување за побарувањата од купувачи, дадените позајмици и останатите побарувања, проценката се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање за клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на парични средства. Доколку финансиските услови на клиентите се влошат, реалните отписи на тековно постоечките побарувања може да бидат повисоки од очекуваното, и може да го надминат нивото на загубите поради оштетување кои се досега признати.

Употребен век на средствата што се амортизираат

Раководството врши редовна проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на 31 декември 2017 година. Раководството проценува дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентираните вредности на овие средства се анализирани во Белешка 5.

Залихи

Залихи се евидентираат по пониската помеѓу набавната вредност (цена на чинење) и нето реализационата вредност. При проценката на нето реализационата вредност ги зема предвид најобјективните докази / податоци кои се на располагање во периодот кога се правени проценките.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Значајни сметководствени проценки (продолжува)

Објективна вредност на финансиски средства

Доколку пазарот на финансиски инструмент не е активен, Раководството ја утврдува објективната вредност со користење техники за проценка. Во примената на техниките за проценка, Раководството прави максимално искористување на пазарните инпути, и користи проценки и претпоставки кои се, колку што е можно, во согласност со податоците кои учесниците на пазарот ќе ги користат при определување на цената на инструментот. Во случај каде овие податоците не се видливи, Раководството ги проценува претпоставките на учесниците на пазарот при определување на цената на финансискиот инструмент. Овие проценки можат да се разликуваат од реалните цени кои можат да се постигнат во трансакција извршена под комерцијални услови на датумот на известување.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

5 Недвижности, постројки и опрема

	Земјиште и градежни објекти	Опрема и останати средства	Аванси за, и инвест. во тек	Вкупно
Набавна или ревалоризирана вредност				
На 01 јануари 2016	652,500	1,010,907	15,834	1,679,241
Набавки нето од инвестиции во тек	55,248	156,883	(10,488)	201,643
Продажби	-	(7,877)	-	(7,877)
Преведување на странски валути	-	(104)	-	(104)
На 31 декември 2016	707,748	1,159,809	5,346	1,872,903
Акумулирана депрецијација				
На 01 јануари 2016	209,426	800,693	-	1,010,119
Продажби	-	(7,026)	-	(7,026)
Депрецијација за годината	24,591	90,935	-	115,526
Преведување на странски валути	-	(57)	-	(57)
На 31 декември 2016	234,017	884,545	-	1,118,562
Набавна или ревалоризирана вредност				
На 01 јануари 2017	707,748	1,159,809	5,346	1,872,903
Набавки нето од инвестиции во тек	4,863	99,868	27,269	132,000
Продажби	(480)	(44,870)	-	(45,350)
На 31 декември 2017	712,131	1,214,807	32,615	1,959,553
Акумулирана депрецијација				
На 01 јануари 2017	234,017	884,545	-	1,118,562
Продажби	-	(45,306)	-	(45,306)
Депрецијација за годината	26,464	56,176	-	82,640
Рекласификација	(135)	135	-	-
Преведување на странски валути	-	51	-	51
На 31 декември 2017	260,346	895,601	-	1,155,947
Нето евидентирана вредност				
На 31 декември 2016	473,731	275,264	5,346	754,341
На 31 декември 2017	451,785	319,206	32,615	803,606

Продажби

Во текот на 2017 година, Групата продаде и расходува дел од постројките и опремата чија нето евидентирана вредност изнесува 44 илјади Денари (2016: 898 илјади Денари) и истата е признаена во тековните расходи (види Белешка 19). Продажната вредност изнесува 28,875 илјади Денари (2016: 2,304 илјади Денари) (Белешка 16).

Инвестиции во тек

На 31 декември 2017 и 2016 година, авансите за, и инвестициите во тек се состојат од:

	2017	2016
Вложувања во градежни објекти	19,416	2,109
Вложувања во опрема	13,199	3,237
	32,615	5,346

Залог врз недвижности, постројки и опрема

Со состојба на 31 декември 2017 дел од недвижностите, постројките и опремата на Матичното Друштво, кој се состои од хали, магацини, деловен простор и опрема, чија проценета вредност е утврдена на износ од 19,500,000 Евра односно 1,199,250 илјади Денари (2016: 9,500,000 ЕУР (денарска противвредност од 585,150 илјади Денари) е ставен под залог за одобрените кредити од финансиските институции (види Белешка 13 и 23).

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

6 Нематеријални средства

Компјутерски софтвер	Набавна вредност	Акумулирана амортизација	Нето евид.вредност
На 01 јануари 2016	2,872	(1,898)	974
Набавки	248	-	248
Амортизација за годината	-	(375)	(375)
На 31 декември 2016	3,120	(2,273)	847
На 01 јануари 2017	3,120	(2,273)	847
Набавки	115	-	115
Амортизација за годината	-	(458)	(458)
На 31 декември 2017	3,235	(2,731)	504

7 Финансиски средства и обврски по категории

Евидентираниите вредности на финансиските средства и обврски на Групата признаени на датумот на известувањето за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

	2017	2016
Средства		
<i>Фин.средства расположливи за продажба</i>		
Хартии од вредност и удели во капиталот	18,508	16,036
<i>Кредити и побарувања</i>		
Побарувања од купувачи, нето	272,714	256,783
Парични средства и еквиваленти	64,395	22,542
	337,109	279,325
	355,617	295,361
	2017	2016
<i>Останати фин.обв.по ам.наб.вред.</i>		
Позајмици со камата и обв.по фин.наем	326,822	280,106
Обврски кон добавувачи	249,099	250,034
	575,921	530,140

8 Финансиски средства расположливи за продажба

	2017	2016
Вложувања во хартии од вредност во домашни правни субјекти		
- Котирани	17,856	15,384
- Некотирани	652	652
	18,508	16,036

Движењето на сметката на вложувања во текот на 2017 и 2016 година е како што следи:

	2017	2016
На 01 јануари	16,036	12,724
Набавки	3,883	-
Продажби	(1,552)	-
Ревалоризација признаени во ост. сеопфатна добивка (Бел. 12)	141	3,312
На 31 декември	18,508	16,036

Групата оствари добивка од продажбата на хартии од вредност на котирана домашна банка остварена во текот на 2017 година, износ од 1,571 илјади Денари (Бел. 16).

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

9	Зааихи	2017	2016
	Материјали	102,919	108,238
	Ситен инвентар и резервни делови	71,563	71,867
	Готови производи	53,267	68,960
	Трговски стоки	2,003	4,416
		229,752	253,481
10	Побарувања од купувачи и останати побарувања	2017	2016
	Побарувања од купувачи		
	Домашни купувачи	80,166	105,023
	Странски купувачи	199,777	158,898
		279,943	263,921
	Намалено за: резервирања за оштетувања	(7,229)	(7,138)
		272,714	256,783
	Останати тековни побарувања		
	Аванси	15,409	27,058
	Побарувања за ДДВ	21,673	20,838
	Однапред платени трошоци	6,838	8,925
	Побарувања од вработени	1,190	1,316
	Побарувања за дадени депозити	538	1,221
	Останати побарувања	24	-
		45,672	59,358
		318,386	316,141

Кредитен квалитет и старосна структура на доспеани, неоштетени побарувања

Раководството на Матичното Друштво смета дека на датумите на известување, салдото на побарувањата кои не се оштетени или доспеани за наплата имаат добар кредитен квалитет. Со состојба на 31 декември 2017 и 2016 година, Групата има побарувања кои се доспеани, а ненаплатени, но според направените проценки не се обезвреднети (оштетени). Нивната старосна структура е како што следи:

	2017	2016
Од 1 - 3 месеци	77,990	113,842
Од 3 - 6 месеци	43,069	18,423
Од 6 - 12 месеци	11,580	3,555
Над 1 година	7,515	18,160
	140,154	153,980

Резервирање поради оштетување и отписи поради ненаплатливост

Движењето на сметката на резервирањата од оштетувања на побарувања од купувачи во текот на 2017 и 2016 година е како што следи:

	2017	2016
На 01 јануари	7,138	15,394
Тековен расход од оштетување (Бел. 19)	921	-
Наплатени претходно отпишани побарувања (Бел.16)	(230)	(8,256)
Отпис на резервирани ненаплатливи побарувања	(600)	-
На 31 декември	7,229	7,138

Во текот на 2017 година Групата изврши директен отпис на ненаплатливи побарувања во износ од 624 илјади Денари (2016: 628 илјади Денари) (Белешка 19).

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

11 Парични средства и еквиваленти	2017	2016
Денарски сметки кај домашни банки	11,051	7,872
Готовина во благајна	298	77
Девизни сметки кај домашни банки	52,639	12,751
Краткорочни орочени денарски депозити	407	431
Вклучено во Извештајот за паричниот тек	64,395	21,131
Девизни средства за отплата на акредитиви	-	1,411
	64,395	22,542

12 Капитал

Акционерски капитал

На 31 декември 2017 и 2016 година акционерскиот капитал на Групата изнесува 248,771 илјади Денари, (денарска противвредност на 4,048,999 Евра). Истиот е поделен на 76,720 запишани и во целост платени обични акции (2016: 76,720 обични акции со номинална вредност од 52.78 Евра по акција (2016: 52.78 Евра по акција). Промените во акционерскиот капитал во текот на 2017 и 2016 година се како што следи:

	Број на акции			Износ (во 000 мкд)		
	Во оптек	Сопствени	Вкупно	Во оптек	Сопствени	Вкупно
01 јан. 2016	76,720	-	76,720	248,771	-	248,771
Откуп на сопст. акц	(210)	210	-	(681)	681	-
31 дек. 2016	76,510	210	76,720	248,090	681	248,771
01 јан. 2017	76,510	210	76,720	248,090	681	248,771
Откуп на сопст.акц,	(755)	755	-	(2,451)	2,451	-
31 дек. 2017	75,755	965	76,720	245,639	3,132	248,771

Резерви

Движењето на сметките на резервите во текот на 2017 и 2016 година е како што следи:

	Ревалоризацио ни резерви	Задолжителни резерви	Резерви за сопствени акции	Преведува ње на странски валути	Вкупно
01 јануари 2017	6,123	208,185	5,050	341	219,699
Распределба на акумул. Добивка	-	18,084	-	-	18,084
Откуп на сопств.акции	-	-	(4,419)	-	(4,419)
Преведување на странски валути	-	-	-	(1,282)	(1,282)
Ревалор..на влож. (Бел.8)	141	-	-	-	141
31 декември 2017	6,264	226,269	631	-941	232,223
01 јануари 2016	2,811	166,922	6,150	549	176,432
Распределба на акумул. Добивка	-	41,263	-	-	41,263
Откуп на сопств.акции	-	-	(1,100)	-	(1,100)
Преведување на странски валути	-	-	-	(208)	(208)
Ревалор..на влож. (Бел.8)	3,312	-	-	-	3,312
31 декември 2016	6,123	208,185	5,050	341	219,699

Дивиденди

Групата не објави дивиденди во текот на 2017 година (2016: 16,631 илјади Денари).

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

13 Позајмици

	2017	2016
Долгорочни позајмици со камата и обв.по фин.наем		
Европска банка за обнова и развој (ЕБРД) во вкупен износ од 6,000,000 ЕУР со варијабилна каматна стапка	261,355	230,554
Про Кредит Банка АД, Скопје:43,200 илјади МКД: вариј.кам.ст.	40,138	-
НЛБ Тутунска Банка АД, Скопје: 700,000 ЕУР: вариј.кам.ст.	-	25,774
Обврски по финансиски наем	1,095	1,904
Долгорочни позајмици	302,588	258,232
Намалено за: тековна доспеаност	(51,147)	(75,339)
Долгорочен дел	251,441	182,893
Краткорочни позајмици со камата и обв.по фин.наем		
Обврски по кредитни картички	134	71
Краткорочни позајмици	-	95
Шпаркасе банка; 30,000 илјади МКД; фикс.кам.ст	-	5,000
Комерцијална банка; 30,000 илјади МКД; фикс.кам.ст	24,100	16,708
	24,234	21,874
Тековна доспеаност на долг.позајмици и фин.наем	51,147	75,339
Вкупно краткорочни позајмици и теков.доспеаност	75,381	97,213
Вкупно позајмици	326,822	280,106

Доспевањето на долгорочните позајмици е презентираано во Белешката 3.3. Одобрените позајмици со камата се обезбедени со дел од недвижностите на Групата (види исто Бел.5 и 23).

14 Обврски кон добавувачи и останати обврски

	2017	2016
Добавувачи		
Домашни добавувачи	177,123	190,010
Странски добавувачи	71,976	60,024
	249,099	250,034
Останати тековни обврски		
Плати, персонален данок и придонеси од плати	24,368	22,052
Обврски за дополнително одобрени работи	14,683	21,547
Дивиденди	507	2,849
Останати обврски	2,095	1,400
	41,653	47,848
Вкупно добавувачи и останати обврски	290,752	297,882

15 Приходи од продажба

	2017	2016
Продажба на домашен пазар	794,632	841,664
Продажба на странски пазари:		
Балкан	727,407	708,045
Европа	39,471	44,004
Канада и САД	12,442	11,958
Австралија	2,502	3,074
Блиски исток	16,857	1,243
Останати пазари	249	641
	798,928	768,965
	1,593,560	1,610,629

Горните податоци се прикажани во нето износи, намалени за одобрените работи на купувачите во вкупен износ од 136,093 илјади денари (2016: 114,598 илјади денари).

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017
 (Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

16	Останати деловни приходи	2017	2016
	Примени работи	21,652	13,971
	Наплатени претходно отпишани побарувања (Бел. 10)	230	8,256
	Приходи од рекл.материјал иgratis производи	16,745	9,881
	Приходи од отпис на обврски	7,715	3,459
	Приходи од наплатени штети	1,330	2,559
	Приходи од продажба на недвижности и опрема	28,875	2,304
	Приходи од продажба на вложувања	1,571	-
	Приходи од дивиденди	720	735
	Вишоци по попис	1,321	458
	Останати приходи	3,630	3,988
		83,789	45,611
17	Материјали, енергија и резервни делови	2017	2016
	Потрошени сировини и материјали	943,410	944,772
	Енергија	48,596	45,616
	Резервни делови	10,349	30,589
		1,002,355	1,020,977
18	Трошоци за користи на вработените	2017	2016
	Бруто плати	253,238	251,654
	Останати со закон утврдени надоместоци	18,801	19,338
		272,039	270,992
Останатите задолжителни надоместоци спрема вработените се однесуваат главно на надоместоците за регреси за годишен одмор, отпремнини при пензионирање, разни видови помош и сл.			
19	Останати деловни трошоци	2017	2016
	Промоции, реклами и репрезентација	93,048	87,734
	Транспортни и комуникациски услуги	36,600	30,857
	Останати услуги од надворешни субјекти	43,588	60,464
	Трошоци за одржување	14,536	13,533
	Трошоци за службени патувања	16,758	11,586
	Премии за осигурување	10,553	9,216
	Наемнини	5,705	4,203
	Банкарски и трошоци на платниот промет	3,349	4,139
	Отпис на залихи	1,098	1,236
	Неотпишана вред.на прод.недвижности, постр.и опрема (Бел. 5)	44	898
	Кусоци по попис	1,302	842
	Загуби поради оштетување и отпис на побарувања (Бел. 10)	1,545	628
	Трошоци за саеми	1,456	509
	Останати трошоци	11,106	9,769
		240,688	235,614

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017
 (Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

20	Финансиски приходи и расходи	2017	2016
	Приходи		
	Приходи од камати	1,069	18
	Позитивни курсни разлики	7,973	2,379
		9,042	2,397
	Расходи		
	Расходи по камати	(13,444)	(11,165)
	Негативни курсни разлики	(5,830)	(2,971)
		(19,274)	(14,136)
	Финансиски (расходи), нето	(10,232)	(11,739)

21	Данок на добивка	2017	2016
	Тековен данок	6,782	2,208
	Одложен данок	-	-
		6,782	2,208

Усогласувањето на вкупниот данок на добивка според Извештајот за сеопфатнатата добивка за 2017 и 2016 е како што следи:

	2017	2016
Добивка пред оданочување	41,536	5,778
<i>Усогласување за:</i>		
Ефект од консолидациски елиминации	9,337	14,623
Неодбитни трошоци за даночни цели	35,031	49,987
Даночен кредит за реинвестирана добивка	(18,084)	(40,055)
Даночен кредит за наплатени претходно отпишани побарувања	-	(8,256)
Основа за оданочување	67,820	22,077
Даночна стапка	10%	10%
Данок на добивка	6,782	2,208
<i>Ефективна даночна стапка</i>	<i>16,33%</i>	<i>38,21%</i>

22 Заработувачка по акција

Заработувачката по акција (основна и разводнета) е пресметана по пат на делење на добивката која припаѓа на имателите на обични акции, со пондерираниот просечен број на обични акции во оптек во текот на годината.

	2017	2016
Заработувачка за имателите на обични акции	34,754	3,570
Пондериран просечен број на обични акции во оптек	75,983	76,667
Заработувачка по акција – осн. и развод.(денари по акција)	457	47

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

23 Неизвесни и превземени обврски

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2017, нема судски постапки покренати против Групата (2016: нема). На датумот на овие финансиски извештаи, не се евидентирани било какви резервирања од потенцијални загуби по основ на судски спорови. Раководството на Групата, редовно ги анализира можните ризици од загуби по основ на тековните судски спорови.

Заложени средства

Во продолжение е прегледот на заложените средства дадени како обезбедување за позајмените средства со камата од финансиските институции, со состојба на 31 декември 2017 година (види исто Белешки 5 и 13):

Опис на имотот	Основ за издавање	Вид на хипотека	Примател	Износ ЕУР	000 МКД
Фабрика 1					
1. Објект со погони и магацини за готов производ и репроматеријали - 19479/1 - 10	Анекс бр.3 на договор за хипотека-кп 19479/1 со ОДУ бр. 250/14 од 25.10.2014	Недвиже н имот	ЕБРД	9,500,000	584,250
2. Управна зграда - 19479/2 - 1					
3. Управна зграда - 19479/1-1	Анекс бр.1 кон договор за залог хипотека - кп 19479/1 со ОДУ 511/17 од 16.06.2017	Недвиже н имот	Про-Кредит Банка	3,500,000	215,250
4. Објект Млин - погони и канцеларии - 19479/1-3					
5. Магазин за суровина 19479/1-11					
Фабрика 2					
Хала 2 - објект со погони, магацини	Анекс на договор за хипотека - кп 1909 со ОДУ бр.250/14 од 27.12.2014	Недвиже н имот	ЕБРД	3,000,000	184,500
Преставништво Скопје					
Магазин 1 - КП 5340/30 К. Вода	Анекс бр.1 кон договор за залог хипотека	Недвиже н имот	Про-Кредит Банка	3,500,000	215,250
Магазин 2 - КП 5340/30 К. Вода					
Дел.простор КП 5340/30 К. Вода					
				19,500,000	1,199,250

Финансиски договорни обврски

Согласно склучениот договор за кредит со ЕБРД, Матичното Друштво - Витаминка а.д Прилеп, во текот на целиот период на отплата на долгот, од Друштвото се бара да ги одржи следните соодветни финансиски показатели:

- Показател на задолженост, помалку од 0.6
- Показател на тековен коефициент, повисоко од 1.2
- Добивка пред камата и даноци поделени со трошоци за камата повисоко од 3.0
- Показател на покриеност на долг, повисок од 1.4

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Остварените показатели согласно одредбите од горенаведените договори се следните:

Остварен показател	2017	2016
а. Показател на задолженост	0.25	0.22
б. Показател на тековен коефициент	1.62	2.18
ц. Добивка пред камата и даноци поделени со трошоци за камата	3.80	3.18
д. Показател на покриеност на долг	1.82	1.43

Даночни обврски

Консолидираните финансиски извештаи и сметководствената евиденција на Групата подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да произлезат дополнителни даноци и трошоци. Врз основа на проценката на Раководството на денот на овие консолидирани финансиски извештаи не се идентификувани услови за дополнителни потенцијални обврски по тој основ.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во консолидираните финансиски извештаи.

Издадени гаранции

Во продолжение е прегледот на издадените гаранции од страна на Матичното Друштво со состојба на 31 декември 2017 година:

Банка – издавач	Во корист на	Износ	
		EUR	MKD
Комерцијална Банка АД, Скопје	ЈП Железници – Инфраструктура	-	70,000
		-	70,000

24 Известување по сегменти

Деловните активности на Групата се однесуваат на еден оперативен сегмент- производство и продажба на прехранбени производи. Групата остварува приходи од продажба на територијата на Република Македонија и на странски пазари објавени во Белешката 15. Групата не обелоденува подетални информации поврзани со одделните географски сегменти.

25 Трансакции со поврзани субјекти

За потребите на овие консолидирани финансиски извештаи не се идентификувани поврзани страни со кои Групата има трансакции во нормалниот тек од деловното работење.

Клучен раководен кадар	2017	2016
Краткорочни надоместоци	37,368	40,371
Побарувања	106	104
Обврски	-	58

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

26 Настани по периодот на известување

По 31 декември 2017 година - датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие консолидирани финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција на истите. Следниве настани се материјално значајни за објавување во овие извештаи:

- На 15 февруари 2018 година, Матичното Друштво – Витаминка АД, Прилеп, во својство на купувач пристапи кон склучување на договори со Комерцијална Банка АД Скопје, како продавач за купување на недвижен имот, подвижни ствари и права од индустриска сопственост, лоцирани во Штип, кои претходно и припаѓаа на фабриката за масло Брилијант Штип. Вкупната проценета вредност на зделката изнесува 7.3 милиони Евра, во денарска противвредност. Целта на оваа инвестиција е долгорочно обезбедување суровинска база за производните потреби на Друштвото, како и зацврстување на лидерската позиција на Матичното Друштво во прехранбената индустрија во Република Македонија. Последователно, Собранието на Акционери на Матичното Друштво, на седницата одржана на 14 март 2018 година донесе Одлука за потврдување на Одлуката на Одборот на Директори за одобрување на голема зделка – склучување на договор за купопродажба на недвижен имот и подвижни ствари, како и пренос на права од индустриска сопственост, во сопственост на Банката, во вкупна вредност од 7.3 милион Евра.
- На 16 февруари 2018 година Одборот на Директори на Матичното Друштво донесе одлука за склучување на Анекс договор за рамковен лимит на износ од 3.5 милиони Евра, како и склучување договор за долгорочен заем како дел од договорот за рамковен лимит од Про Кредит Банка АД Скопје во износ од 2 милиони Евра. Заемот ќе се искористи за уплата на учество во Комерцијална Банка АД Скопје за купување на погоренаведениот имот, подвижни ствари и права на индустриска сопственост, во сопственост на Комерцијална Банка АД Скопје. За горенаведеното задолжување Матичното Друштво ќе даде обезбедување со хипотека на имот (недвижен имот и опрема) лоцирани во седиштето на Друштвото во Прилеп.
- На 21 февруари 2018 година Матичното Друштво и Про Кредит Банка АД Скопје склучија Анекс 1 за измена и дополнување на договорот за рамковен лимит со што Банката му одобрува на Друштвото рамковен лимит во вкупен износ од 3.5 милиони Евра во времетраење до 30 јуни 2037 година.

Последователно, Собранието на Акционери на Матичното Друштво, на седницата одржана на 14 март 2018 година донесе Одлука за потврдување на Одлуката на Одборот на Директори за одобрување на голема зделка – склучување на Анекс на договор со Про Кредит Банка АД Скопје за рамковен лимит на износ од 3.5 милиони Евра, како и склучување Договор за задолжување со долгорочен заем како дел од Договорот за рамковен лимит во износ од 2 милион Евра.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Настани по периодот на известување (продолжува)

- Собранието на Акционери на Матичното Друштво, на седницата од 14 март 2018 година, врз основа на писменото известување на Одборот на Директори за голема зделка, донесе Одлука за одобрување на голема зделка – задолжување на Матичното Друштво со долгорочен заем од Комерцијална Банка АД Скопје во износ од 5.3 милиони Евра, за финансирање на купувањето на недвижен имот, опрема и права од индустриска сопственост (објаснети погоре), како и задолжување со рамковен риволвинг лимит врз основа на договорен залог во НЛБ Банка на износ од 3 милиони Евра за тековно финансирање на Друштвото, со рок на отплата од 15 години, вклучувајќи грејс период од 3 години

Прилози

Прилог 1 - Консолидирана Годишна сметка со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017

ЕМБС: 04015215

Целосно име: Прехранбена индустрија ВИТАМИНКА АД Прилеп

Вид на работа: 450

Тип на годишна сметка: Консолидирана ревидирана годишна сметка

Тип на документ: Консолидиран ревизорски извештај

Година : 2017

Листа на прикачени документи:
Објаснувачки белешки
Ревизорски извештај
Годишен извештај**Биланс на состојба**

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
1	-- АКТИВА: А.НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (002+009+020+021+031)	823.139.424,00			772.445.166,00
2	-- I. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (003+004+005+006+007+008)	503.963,00			847.294,00
4	-- Концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци и слични права	270.000,00			270.000,00
8	-- Останати нематеријални средства	233.963,00			577.294,00
9	-- II. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (010+013+014+015+016+017+018+019)	802.860.750,00			753.596.768,00
10	-- Недвижности (011+012)	438.083.351,00			441.301.448,00
11	-- Земјиште	31.959.502,00			31.959.502,00
12	-- Градежни објекти	406.123.849,00			409.341.946,00
13	-- Постројки и опрема	177.231.898,00			161.430.039,00
15	-- Алат, погонски и канцелариски инвентар и мебел	154.930.776,00			145.520.357,00
18	-- Материјални средства во подготовка	32.614.725,00			5.344.924,00
20	-- III. ВЛОЖУВАЊА ВО НЕДВИЖНОСТИ	744.362,00			744.362,00
21	-- IV. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (022+023+024+025+026+030)	19.030.349,00			17.256.742,00
22	-- Вложувања во подружници				652.000,00
26	-- Вложувања во долгорочни хартии од вредност (027+028+029)	18.508.493,00			15.383.977,00
28	-- Вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба	18.508.493,00			15.383.977,00
30	-- Останати долгорочни финансиски средства	521.856,00			1.220.765,00
36	-- Б. ТЕКОВНИ СРЕДСТВА (037+045+052+059)	606.723.975,00			588.452.821,00
37	-- I. ЗАЛИХИ (038+039+040+041+042+043)	229.753.498,00			253.480.867,00
38	-- Залихи на сировини и материјали	102.919.343,00			108.189.948,00
39	-- Залихи на резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	71.563.539,00			71.866.534,00
41	-- Залихи на готови производи	53.267.596,00			71.700.480,00
42	-- Залихи на трговски стоки	2.003.020,00			1.723.905,00
45	-- III. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (046+047+048+049+050+051)	312.558.471,00			312.430.326,00
47	-- Побарувања од купувачи	272.713.885,00			256.782.971,00
48	-- Побарувања за дадени аванси на добавувачи	15.409.867,00			27.058.051,00
49	-- Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царина, акцизи и за останати давачки кон државата (претплати)	23.231.499,00			27.297.225,00
50	-- Побарувања од вработените	1.107.163,00			1.292.079,00
51	-- Останати краткорочни побарувања	96.057,00			
52	-- IV. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (053+056+057+058)	16.219,00			30.741,00

58	-- Останати краткорочни финансиски средства	16.219,00	30.741,00
59	-- V. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (060+061)	64.395.787,00	22.510.887,00
60	-- Парични средства	63.988.714,00	22.110.918,00
61	-- Парични еквиваленти	407.073,00	399.969,00
62	-- VI. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (АВР)	6.834.835,00	8.935.036,00
63	-- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+035+036+044+062)	1.436.698.234,00	1.369.833.023,00
64	-- В. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	145.154.028,00	146.479.829,00
65	-- ПАСИВА : А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (066+067-068-069+070+071+075-076+077-078)	817.895.180,00	791.152.575,00
66	-- I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	248.770.560,00	248.770.416,00
68	-- III. СОПСТВЕНИ АКЦИИ (-)	3.132.000,00	1.780.669,00
70	-- V. РЕВАЛОРИЗАЦИСКА РЕЗЕРВА И РАЗЛИКИ ОД ВРЕДНУВАЊЕ НА КОМПОНЕНТИ НА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	6.263.993,00	7.474.417,00
71	-- VI. РЕЗЕРВИ (072+073+074)	225.958.897,00	213.325.354,00
72	-- Законски резерви	129.956.473,00	134.465.760,00
74	-- Останати резерви	96.002.424,00	78.859.594,00
75	-- VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	305.279.425,00	319.790.483,00
77	-- IX. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	34.754.305,00	3.572.574,00
81	-- Б. ОБВРСКИ (082+085+095)	604.008.644,00	556.094.281,00
85	-- II. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 086 до 093)	251.927.031,00	188.040.670,00
90	-- Обврски по заеми и кредити	251.927.031,00	188.040.670,00
95	-- IV. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 096 до 108)	352.081.613,00	368.053.611,00
96	-- Обврски спрема поврзани друштва		9.817.963,00
97	-- Обврски спрема добавувачи	249.099.670,00	240.229.717,00
99	-- Обврски за даноци и придонеси на плата и на надомести на плати	8.048.638,00	22.022.494,00
100	-- Обврски кон вработените	16.318.953,00	29.685,00
101	-- Тековни даночни обврски	1.700.528,00	872.754,00
104	-- Обврски по заеми и кредити	74.894.554,00	92.064.783,00
106	-- Обврски по основ на учество во резултатот	507.025,00	605.895,00
108	-- Останати краткорочни обврски	1.512.245,00	2.410.320,00
109	-- V. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ ВО ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	14.794.410,00	22.586.167,00
111	-- ВКУПНО ПАСИВА : ГЛАВНИНА, РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (065+081+094+109+110)	1.436.698.234,00	1.369.833.023,00
112	-- В. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА-ПАСИВА	145.154.028,00	146.479.829,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
201	-- I. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+203+206)	1.812.723.308,00			1.783.355.428,00
202	-- Приходи од продажба	1.729.654.660,00			1.728.096.369,00
203	-- Останати приходи	83.068.648,00			55.259.059,00
204	-- Залихи на готови производи и недовршено производство на почетокот на годината	68.971.978,00			38.645.078,00
205	-- Залихи на готови производи и недовршено производство на крајот на годината	44.434.801,00			68.971.978,00
207	-- II. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (208+209+210+211+212+213+218+219+220+221+222)	1.737.138.005,00			1.796.898.244,00
208	-- Трошоци за сировини и други материјали	993.444.026,00			1.020.977.165,00
209	-- Набавна вредност на продадените стоки	11.774.969,00			25.571.332,00

211	-- Услуги со карактер на материјални трошоци	138.536.543,00	133.912.754,00
212	-- Останати трошоци од работењето	73.496.367,00	83.997.487,00
213	-- Трошоци за вработени (214+215+216+217)	288.796.793,00	284.452.171,00
214	-- Плати и надоместоци на плата (нето)	253.238.475,00	251.654.203,00
217	-- Останати трошоци за вработените	35.558.318,00	32.797.968,00
218	-- Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	83.097.854,00	115.901.082,00
220	-- Вредносно усогласување (обезвреднување) на тековните средства	2.643.307,00	1.864.260,00
222	-- Останати расходи од работењето	145.348.146,00	130.221.993,00
223	-- III. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ (224+229+230+231+232+233)	9.761.996,00	3.132.713,00
229	-- Приходи од вложувања во неповрзани друштва	719.802,00	735.443,00
230	-- Приходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	494.859,00	17.785,00
231	-- Приходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	7.972.984,00	1.661.232,00
233	-- Останати финансиски приходи	574.351,00	718.253,00
234	-- IV. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ (235+239+240+241+242+243)	19.273.660,00	14.136.089,00
235	-- Финансиски расходи од односи со поврзани друштва (236+237+238)	13.443.627,00	1.630.316,00
236	-- Расходи по основ на камати од работење со поврзани друштва	13.443.627,00	1.630.316,00
239	-- Расходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва		9.534.896,00
240	-- Расходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	5.830.033,00	2.970.877,00
246	-- Добивка од редовното работење (201+223+244)-(204-205+207+234+245)	41.536.462,00	5.780.708,00
250	-- Добивка пред оданочување (246+248) или (246-249)	41.536.462,00	5.780.708,00
252	-- Данок на добивка	6.782.157,00	2.208.134,00
255	-- НЕТО ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (250-252+253-254)	34.754.305,00	3.572.574,00
257	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	627,00	627,00
258	-- Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00	12,00
269	-- Добивка за годината	34.754.305,00	3.572.574,00
271	-- Останата сеопфатна добивка (273+275+277+279+281+283) - (274+276+278+280+282+284)		3.964.313,00
272	-- Останата сеопфатна загуба (274+276+278+280+282+284) - (273+275+277+279+281+283)	1.141.000,00	
273	-- Добивки кои произлегуваат од преведување од странско работење		652.357,00
275	-- Добивки од повторно мерење на финансиски средства расположливи за продажба		3.311.956,00
276	-- Загуби од повторно мерење на финансиски средства расположливи за продажба	1.141.000,00	
286	-- Нето останата сеопфатна добивка (271-285)		3.964.313,00
287	-- Нето останата сеопфатна загуби (285-271) или (272+285)	1.141.000,00	
288	-- Вкупна сеопфатна добивка за годината (269+286) или (286-270)	33.613.305,00	7.536.887,00

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за	Претходна година
---------------	------	------------------------	-------------------------	--------------------------	------------------

			тековна година
609	-- Набавна вредност на софтвер со лиценца	2.963.828,00	
625	-- Земјишта	31.959.502,00	31.959.502,00
668	-- Трговски кредити и аванси дадени на трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни претпријатија, во земјата	127.384.471,00	
671	-- Останати побарувања од трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни претпријатија, во земјата	2.814.636,00	652.000,00
672	-- Останати побарувања од органи на законодавна, извршна и судска власт, ФПИОМ, ФЗОМ, АВРМ, единици на локална самоуправа и други правни лица финансирани од буџет	23.220.040,00	29.778.277,00
673	-- Останати побарувања од физички лица, трговци-поединци, занаетчи, земјоделци, самостојни вршители на дејност и непрофитни организации во земјата	1.190.385,00	1.315.506,00
684	-- Трговски кредити и аванси од трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни претпријатија, во земјата	262.680.442,00	190.014.843,00
686	-- Трговски кредити и аванси од физички лица, трговци-поединци, занаетчи, земјоделци, самостојни вршители на дејност и непрофитни организации во земјата	20.760,00	
687	-- Останати обврски кон трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни претпријатија, во земјата	1.301.106,00	2.243.417,00
688	-- Останати обврски кон органи на законодавна, извршна и судска власт, ФПИОМ, ФЗОМ, АВРМ, единици на локална самоуправа и други правни лица финансирани од буџет	8.048.638,00	7.794.116,00
689	-- Останати обврски кон физички лица, трговци-поединци, занаетчи, земјоделци, самостојни вршители на дејност и непрофитни организации во земјата	16.712.702,00	17.173.797,00
690	-- Приходи од продажба на стоки(< или = АОП 202 од БУ)	1.698.198.068,00	1.728.096.360,00
702	-- Добивки од продажба на материјали (< или = АОП 203 од БУ)	465.254,00	
703	-- Приходи од вишоци (< или = АОП 203 од БУ)	1.320.795,00	
706	-- Приходи од премии, субвенции, дотации и донации (< или = АОП 203 од БУ)	1.903.877,00	2.558.517,00
710	-- Останати приходи од работењето (< или = АОП 203 од БУ)	51.301.762,00	3.459.293,00
712	-- Приходи од поранешни години (< или = АОП 203 од БУ)		10.510.205,00
715	-- Приходи од дивиденди	719.802,00	
717	-- Трошоци за сировини и материјали (< или = АОП 208 од БУ)	937.458.547,00	968.372.122,00
718	-- Огрев, гориво и мазива(< или = АОП 208 од БУ)	22.677.143,00	2.415.860,00
720	-- Канцелариски материјали (< или = АОП 208 од БУ)	2.310.188,00	5.513.374,00
723	-- Материјал за чистење и одржување (< или = АОП 208 од БУ)	8.871.404,00	13.532.887,00
724	-- Вода (< или = АОП 208 од БУ)	2.550.028,00	5.160.859,00
725	-- Потрошена електрична енергија (< или = АОП 208 од БУ)	23.068.946,00	43.398.210,00
726	-- Потрошени енергетски горива (< или = АОП 208 од БУ)		2.415.960,00
727	-- Потрошени резервни делови и материјали за одржување (< или = АОП 208 од БУ)	1.438.011,00	1.277.599,00

729	- - Транспортни услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	25.723.230,00	22.370.335,00
731	- - ПТТ услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	10.876.999,00	8.486.914,00
734	- - Производствени и занаетчиски услуги (< или = АОП 211 од БУ)	1.438.500,00	1.360.453,00
735	- - Наемнини за деловни простории во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	361.717,00	4.202.706,00
753	- - Трошоци за организирана исхрана во текот на работа (< или = АОП 217 од БУ)	7.212.532,00	6.830.426,00
759	-- Репрезентација (< или = АОП 212 од БУ)	9.495.828,00	31.050.115,00
760	-- Премии за осигурување на имот (< или = АОП 212 од БУ)	10.553.061,00	9.216.447,00
761	-- Надомест за банкарски услуги (< или = АОП 212 од БУ)	3.348.621,00	4.191.634,00
765	-- Останати трошоци на работењето (< или = АОП 212 од БУ)	21.238.588,00	29.994.715,00
771	-- Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	627,00	627,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
2072	- 10.82 - Производство на какао, чоколади и кондиторски производи	1.822.485.304,00			

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.

Прилог 2 - Консолидиран Годишен извештај за работењето со состојба
на и за годината што завршува на 31 декември 2017

„ВИТАМИНКА“ АД
Бр. 02-476/9
Прилеп, 04.04 2018 год.



**ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО
НА ГРУПАТА П.И. „ВИТАМИНКА“ АД ПРИЛЕП
ВО ПЕРИОДОТ 01.01.2017 - 31.12.2017 ГОДИНА**

Содржина:

1. Основни податоци за друштвото
2. Управување со финансиски ризик
3. Инвестиции
4. Дивиденда
5. Финансирање
6. Големи зделки
7. Односи со поврзани субјекти
8. Акционерски капитал
9. Надоместоци на раководството
10. Финансиски извештаи и финансиски показатели
11. Трудова статистика
12. Корпоративно управување
13. Осврт кон состојбите во Друштвото, од Претседателот на О.Д.

1. Основни податоци за друштвото

П.И. „Витаминка“ а.д. Прилеп, е основана во 1956 година со Решение - рег.бр. 9/56, на тогашниот Окружен Стопански суд во Битола, како фабрика за производство на црвена пипер. Во текот на годините друштвото активно вложува во развојни проекти, значително го проширува сопствениот произведен асортиман и бележи континуиран раст. Со Решение бр. 1485/98 од 20.10.1998 год. во Основниот суд Битола како регистарски суд е спроведена судска регистрација на „Витаминка“ како акционерско друштво, а во насока на усогласување со Законот за трговските друштва.

Со примената на законските прописи (Законот за централниот регистар и др. прописи) податоците за П.И. „Витаминка“ а.д. Прилеп, од трговскиот регистар кој се водеше во Основниот суд во Битола, пренесени се во Централниот регистар на Р.М.

Основните податоци за друштвото се следните:

- Единствен матичен број (ЕМБС): 4015215,
- Единствен даночен број (ЕДБ): 4021991116887,
- Целосен назив на субјектот на упис: Прехранбена индустрија „Витаминка“ а.д.

Прилеп,

- Седиште: ул. „Леце Котески“ бр. 23 - Прилеп,
- Вид на правното лице: 05.5 Акционерско друштво,
- Големина на деловниот субјект: Голем,
- Одговорност во правниот промет: За обарските створени во правниот промет со

трети лица, друштвото одговара со сите свои средства,

- Датум на првична регистрација: 20.10.1998 год.,
- Траење: Неограничено
- Основна главнина:

- Основачки влог МКД: 248.770.775,00
- Основачки влог EUR: 4.049.000,00

- Број на акции: 76.720

- Број на акционери на 31.12.2017 година: 242

Во 2017 год. резервиран општествен капитал не постои.

Во 2017 год. бројот на акциите изнесува 76.720. Сите акции се обични со право на еден глас. Номиналната вредност на поединечна акција изнесува 52,78 Евра.

Основната дејност на П.И. „Витаминка“ а.д. Прилеп согласно НКД е: Производство на какао, чоколади и кондиторски производи, шифра: 10.82. Друштвото во Централниот регистар на Република Македонија има регистрирано и општа клаузула за бизнис.

• Поврзани друштва и здруженија со „Витаминка“ и активности:

- „Вибро“ ДООЕЛ Прилеп, основано на 31.08.2005 година, ЕМБС 6035248, со приоритетна дејност 55.10 - хотели и слични објекти за сместување. Во 2017 година, со одлука на Одборот на директори бр. 1/6/2017-О.Д. (арх.бр. 02-1626/2 од 15.09.2017 година) беше дадено одобрение за основање нов деловен субјект од страна на „Вибро“ ДООЕЛ Прилеп. Во таа насока, на ден 02.10.2017 година беше основано и Друштвото за превоз, трговија и услуги „В-РОУТЕ“ увоз-извоз ДООЕЛ Прилеп, чија основна дејност ќе биде 49.41 од НКД - Товарен патен транспорт. Целосна сопственост.

- „Ведрина-2“ ДОО Белград, Република Србија, основано на 28.06.2003 година, ЕМБС 17418777, со приоритетна деност 46.31, според НКД во Р.Србија, трговија на големо со шеќер, чоколади и слатки. Целосна сопственост.

- „Витаминка БГ“ ЕООД, Софија, Република Бугарија, ЕМБС 202127272, со приоритетна дејност купопродажба на стоки и услуги, според НКД на Р.Бугарија. Целосна сопственост.

- „Викарди“ ДООЕЛ, с.Кременица, Битола, основано на 08.01.1993 година, ЕМБС 4561244, со приоритетна дејност 06.02 - вадење на природен гас. Целосна сопственост.

Дополнително, П.И.„Витаминка“ А.Д. Прилеп се појавува и како еден од основачите на „Пакомак“ ДОО Скопје, со удел во висина од 1/11 од основачкиот влог на друштвото. „Витаминка“ е претставена со еден член во органот на надзор, меѓутоа во текот на 2017 год. настаните се следеа индиректно.

Во текот на 2017 година или поточно на 07.07.2017 година беше основано и **Здружението Женски РАКОМЕТЕН КЛУБ ДЕСПИНА Прилеп**, по барање на врвното раководство на „Витаминка“, од страна на повеќе физички лица вработени во П.И.„Витаминка“ АД Прилеп, а во согласност со Законот за здруженија и фондации.

2. Управување со финансиски ризик

2.1. Фактори на финансиски ризици

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни ризици од финансиски карактер, вклучувајќи кредитен ризик и ризици поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки. Управувањето со ризици на Друштвото се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Друштвото.

Управувањето со ризици на Друштвото го врши Одборот на директори врз основа на претходно одобрени писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики, ризикот од каматни стапки, кредитниот ризик, употребата на вложувањата и пласманите на вишокот ликвидни средства.

2.2. Кредитен ризик

Кредитен ризик е ризик од финансиска загуба на Друштвото доколку корисникот или договорната страна на финансискиот инструмент не успее да ги исполни своите договорни обврски. Кредитниот ризик настанува од побарувања од купувачи, депозити во банки и парични средства и парични еквиваленти.

Изложеноста на Друштвото на кредитен ризик е под влијание од страна на индивидуални карактеристики на секој клиент. Друштвото има воспоставени политики, за да се осигура дека продажбата на стоки и услуги е извршена на корисници со соодветна кредитна историја, односно Друштвото има воспоставени политики според кои кредибилитетот на секој дилер и клиент со поголеми нарачки е анализиран пред потпишување на договорот, додека малопродажбата целосно е однапред планирана.

Кај Друштвото не постои материјално значајна концентрација на кредитен ризик поради големиот број на клиенти и нивните различни профили кои се во различни индустрии и географски региони.

2.3. Ризик од ликвидност

Претпазливо управување со ризик од ликвидност имплицира одржување на доволно готовина и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата на износите на побарувања од купувачи во рамките на договорените услови. Како резултат на динамичниот карактер на дејноста на Друштвото, Раководството настојува да обезбеди флексибилни извори на средства преку расположливи кредитни линии. Изворите на финансиски средства како дополнителни извори за обртен капитал за секојдневната работа на друштвото и од сопствените извори на такви средства (од остварената годишна добивка и од издвоените средства од амортизацијата), континуирано се намалуваат.

2.4. Пазарни ризици

Пазарен ризик е ризик од промени во пазарни цени, курсевите на странските валути и каматните стапки кои имаат влијае на приходите на Друштвото или на вредноста на финансиските инструменти. Целта на управување со пазарен ризик е управување и контрола на изложеноста на пазарен ризик во прифатливи рамки и оптимизирање на поврат на средствата.

Ризик од курсни разлики

Друштвото има деловни активности на меѓународните пазари и е изложено на ризик од курсни разлики кој се јавува од изложеноста кон различни валути, посебно во однос на Еврото и Доларот. Друштвото не користи инструменти за обезбедување од ризик од курсни разлики. Раководството на Друштвото е одговорно за одржување на соодветна нето позиција за секоја валута поединечно, како и вкупно за сите валути.

Ризик од каматни стапки врз паричните текови и објективната вредност

Друштвото е изложено на ефектите на флукуациите на пазарните каматни стапки врз неговата финансиска состојба и паричните текови. Раководството на Друштвото е во најголема мерка одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од нето каматни стапки и одредува лимити за намалување на потенцијалот од каматна неусогласеност. Постои значителна концентрација на позајмици со камата од локални финансиски институции на денот на известување. Флукуациите во пазарните каматни стапки, според кои средствата се позајмени, може да имаат неповолен ефект врз успешноста во финансирањето на Друштвото. Во исто време, Друштвото нема значителни пласирања на своите средства во орочени депозити и високо ликвидни хартии од вредност, кои носат дополнителен приход од камата.

2.5. Ризик при управување со капитал

Целите на Друштвото при управување со капиталот се овозможување на Друштвото да продолжи со своите деловни активности според принципот на континуитет со цел да обезбеди приход за акционерите и бенефиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот со цел намалување на трошокот на капиталот.

Со цел да се одржи или прилагоди структурата на капиталот, Друштвото може да изврши корекција на износот на дивиденди исплатени на акционерите, да врати капитал на акционерите, да издаде нови акции или да продаде средства за да го намали долгот.

3. Инвестиции

Во 2017 година беа направени инвестиции во износ од 128.940.270,00 денари, што во споредба со 2016 година претставува намалување од 11,2 %. Овие инвестиции се ангажирани преку земени долгорочни кредити од банки и со користење на сопствени извори, остварениот позитивен финансиски резултат и годишната амортизација.

ИНВЕСТИЦИИ			
	2016 г	2017 г	Раст / Пад
	МКД	МКД	%
Градежни објекти	59.357.340,00	28.299.487,00	-52,32
Опрема	74.388.924,00	81.744.286,00	9,89
Транспортни средства	7.899.614,00	16.847.254,00	53,11
Останата опрема	1.690.082,00	2.049.180,00	17,52
ВКУПНО	143.335.959,00	128.940.207,00	-11,2

4. Дивиденда

Друштвото на редовното годишно собрание на акционери одржано на 15.06.2017 година не донесе одлука за исплата на дивиденда од работењето во 2016 година. Остварената добивка по оданочување беше распределена во резервен фонд за инвестиции.

5. Финансирање

	2017	2016
Долгорочни позајмици со камата и обв.по фин.наем		
Европска банка за обнова и развој (ЕБРД) во вкупен износ од 6,000,000 ЕУР со варијабилна каматна стапка	261.355	230.554
Про Кредит Банка АД, Скопје:43.200 илјади МКД; вариј.кам.ст.	40.138	-
НЛБ Тутунска Банка АД, Скопје: 700,000 ЕУР; вариј.кам.ст.	-	25,774
Обврски по финансиски наем	1.095	1,904
Долгорочни позајмици	302.588	258,232
Намалено за: тековна доспеаност	(51.147)	(75,339)
Долгорочен дел	251.441	182,893
Краткорочни позајмици со камата и обв.по фин.наем		
Обврски по кредитни картички	134	71
Краткорочни позајмици	-	95
Шпаркасе банка; 30,000 илјади МКД; фикс.кам.ст	-	5,000
Комерцијална банка; 30,000 илјади МКД; фикс.кам.ст	24.100	16,708
	24.234	21,874
Тековна доспеаност на долг.позајмици и фин.наем	51.147	75,339
Вкупно краткорочни позајмици и теков.доспеаност	75.381	97,213
Вкупно позајмици	326.822	280,106

6. Големи зделки

Во текот на 2017 година од страна на Одборот на директори во согласност со член 456 од Законот за трговските друштва, беше донесена една одлука за одобрување на голема зделка. Одлуката се однесуваше на склучување Анекс бр. 5 кон Договорот за заем склучен помеѓу Друштвото како заемопримач и ЕБОР како заемодавач, со кој анекс се изврши промена на условите на финансирање. Други одлуки во овој дел не беа донесени во 2017 година.

7. Односи со поврзани субјекти

За потребите на овие консолидирани финансиски извештаи не се идентификувани поврзани страни со кои Групата има трансакции во нормалниот тек од деловното работење.

8. Акционерски капитал

Акционерски капитал

На 31 декември 2017 и 2016 година акционерскиот капитал на Групата изнесува 248,771 илјади Денари, (денарска противвредност на 4,048,999 Евра). Истиот е поделен на 76,720 запишани и во целост платени обични акции (2016: 76,720 обични акции со номинална вредност од 52.78 Евра по акција (2016: 52.78 Евра по акција). Промените во акционерскиот капитал во текот на 2017 и 2016 година се како што следи:

	Број на акции			Износ (во 000 мкд)		
	Во оптек	Сопствени	Вкупно	Во оптек	Сопствени	Вкупно
01 јан. 2016	76,720	-	76,720	248,771	-	248,771
Откуп на сопст. акц	(210)	210	-	(681)	681	-
31 дек. 2016	76,510	210	76,720	248,090	681	248,771
01 јан. 2017	76,510	210	76,720	248,090	681	248,771

Откуп на сопств. акц.	(755)	755	-	(2.451)	2.451	-
31 дек. 2017	75.755	965	76.720	245.639	3.132	248.771

Резерви

Движењето на сметките на резервите во текот на 2017 и 2016 година е како што следи:

	Ревалоризациони резерви	Задолжителни резерви	Резерви за сопствени акции	Преведување на странски валути	Вкупно
01 јануари 2017	6,123	208,185	5,050	341	219,699
Распределба на акумул. Добивка	-	18.084	-	-	18.084
Откуп на сопств. акции	-	-	(4.419)	-	(4.419)
Преведување на странски валути	-	-	-	(1.282)	(1.282)
Ревалор. на влож. (Бел.8)	141	-	-	-	141
31 декември 2017	6.264	226.269	631	-941	232.223
01 јануари 2016	2,811	166,922	6,150	549	176,432
Распределба на акумул. Добивка	-	41.263	-	-	41.263
Откуп на сопств. акции	-	-	(1,100)	-	(1,100)
Преведување на странски валути	-	-	-	(208)	(208)
Ревалор. на влож. (Бел.8)	3,312	-	-	-	3,312
31 декември 2016	6,123	208,185	5,050	341	219,699

На 31.12.2017 год. друштвото имаше стекнато вкупно 965 сопствени акции во согласност со Одлуката на Собранието на акционери бр. 02-1015/12 од 15.06.2017 год. Сите акции се стекнати согласно член 333 од Законот за трговските друштва и не беше евидентирано никакво отстапување од законските рамки.

9. Надоместоци на раководството

На неизвршните членови на органот на управување на Друштвото во 2017 година вкупно се исплатени 7.726 илјади денари.

10. Финансиски извештаи и финансиски показатели

Во продолжение се презентира билансот на состојбата и успехот за 2017 година:

Биланс на состојбата

	31 декември 2017	31 декември 2016
	000 мкд	000 мкд
Средства		
Нетековни средства		
Недвижности, постројки и опрема	803.606	754.341
Нематеријални средства	504	847
Финансиски средства расположливи за продажба	18.508	16.036
	822.618	771,224
Тековни средства		
Залихи	229.752	253.481
Побарувања од купувачи и останати побарувања	318.386	316.141
Побарување за данок од добивка	1.547	6.445
Парични средства и еквиваленти	64.395	22.542
	614.080	598,609

Вкупно средства	1.436.698	1,369,833
Капитал и обврски		
Капитал		
Акционерски капитал	245.639	248,090
Резерви	232.223	219,699
Акумулирани добивки	340.033	323,363
Вкупно капитал	817.895	791,152
Обврски		
Нетековни обврски		
Позајмици	251.441	182,893
	251.441	182,893
Тековни обврски		
Позајмици	75.381	97,213
Обврски кон добавувачи и останати обврски	290.752	297,882
Обврски за данок од добивка	1.229	693
	367.362	395,788
Вкупно обврски	618.803	578,681
Вкупно обврски и капитал	1.436.698	1,369,833

Биланс на успех

	Година што завршува на	
	31 декември 2017 000 мкд	31 декември 2016 000 мкд
Приходи од продажба	1.593.560	1,610,629
Останати деловни приходи	83.789	45,611
Материјали, енергија и резервни делови	(1.002.355)	(1,020,977)
Набавна вредност на продадени стоки	(11.708)	(25,574)
Трошоци за користи на вработени	(272.039)	(270,992)
Депрецијација и амортизација	(83.098)	(115,901)
Останати деловни трошоци	(240.688)	(235,614)
Промена на вредноста на залихите	(15.693)	30,335
Добивка од работење	51.768	17,517
Финансиски приходи	9.042	2,397
Финансиски расходи	(19.274)	(14,136)
Финансиски (расходи), нето	(10.232)	(11,739)
Добивка пред оданочување	41.536	5,778
Данок на добивка	(6.782)	(2,208)
Добивка за годината	34.754	3,570
Останата сеопфатна добивка за годината		
Промена на обј.вред.на фин.с/ва распл.за прод.	141	3,312
Ефект од преведување на странски валути	(1.282)	(208)
	(1.141)	3,104
Вкупна сеопфатна добивка за годината	33.613	6,674
Добивка за сопствениците на Матичното Друштво	34.754	3,570
Вкупна сеопфат.доб.за сопствен.на Матич. Друштво	33.613	6,674
Заработувачка по акција		
- Основна и разводнета (Денари по акција)	457	47

11. Трудова статистика

Трудовата статистика на П.И.„Витаминка“ АД - Прилеп ги интегрира различните аспекти поврзани со менаџментот на човечките ресурси, следење на бројот на вработени, половата, образовната структура, просечната старост на работниците во организацијата и сл.

Просечниот број на вработени во 2017 година во групата на П.И.„Витаминка“ АД Прилеп на месечно ниво изнесуваше 632 лица.

12. Корпоративно управување

На врвот на организационата структура се наоѓа Собранието на акционери кое го претставуваат вкупно 242 акционери со право на глас (состојба на 31.12.2017 год.). Во текот на 2017 година, на ден 15.06.2017 година беше одржано Годишното Собрание на акционери, чија организација и спроведување на донесените одлуки поминаа во најдобар ред.

Организираниот едностепен систем на управување (преминот од двостепен на едностепен систем) кој се случи на Годишното Собрание на акционери на 09.06.2014 година, во 2017 година функционираше без никакви проблеми и крајно посветено. Имено, во текот на целата 2017 година беа одржани вкупно 13 /тринаесет/ седници на Одборот на директори, на кои беа донесени и спроведени вкупно 47 одлуки и повеќе други акти. Бројот на одржани седници на Одборот на директори на П.И.„Витаминка“ АД. Прилеп и воопшто активноста на Одборот на директори во 2017 година е во согласност со членот 373-а од Законот за трговските друштва.

Одборот на директори брои вкупно 5/пет/ члена и тоа: Симон Наумоски - Претседател (неизвршен член), Сашо Наумоски - Генерален извршен директор (извршен член), Благоја Ѓорѓијовски - Неизвршен член, Ѓорѓи Манчески - Независен неизвршен член и Сашко Самарџиоски - Независен неизвршен член. Членовите на Одборот на директори имаат мандат од 4/четири/ години сметано од 09.06.2014 година и заклучно до 09.06.2018 година, со право на повторен избор.

Во П.И.„Витаминка“ а.д. Прилеп во 2017 година функционираа вкупно осум сектори. Притоа, во согласност со "Adižes" методологијата беше извршена промена на организационата структура, а вклучително и на називите на одредени сектори.

Во друштвото се определени три нивоа на менаџмент и тоа: ниско, средно и високо ниво на менаџмент, со прецизно определени права и одговорности во работењето.

Процесот на донесување одлуки во друштвото е крајно транспарентен и истиот го сочинуваат следните активности: идентификување на проблем, анализирање на проблем, развивање на алтернативни решенија, избор на најдобрата солуција, претворање на одлуката во акција и следење на преземените активности.

Во делот на корпоративната општествена одговорност, П.И.„Витаминка“ АД Прилеп во 2015 година ја доби Националната награда за најдобри општествено одговорни практики во делот - однос кон вработени во 2014 година, со проектор „ДНК на компанијата“. Во таа насока продолжуваме да работиме посветено, задволувајќи ги највисоките барања во сите аспекти во областа на ООП. Во изминатата 2017 година беа спроведени повеќе активности поврзани со развојот на човечките ресурси и во таа насока беа формирани HRA (HR администрација) и HRD (развој на човечки ресурси). Во текот на 2017 година продолжи практиката на стипендирање студенти од Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје.

Првите 4 (четири) дипломирани стипендисти од Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, во 2017 година добија вработување во П.И.„Витаминка“.

13. Осврт кон состојбите во Друштвото, од Претседателот на О.Д.

„Витаминка“ како најголема прехранбена индустрија, или една од двете најголеми, во Република Македонија ја заврши 2017-та година со резултати кои можат во целина да се дефинираат како скромно задоволителни. Не ги оствари планираните очекувања кои уште во стартот не беа баш реално испланирани погледнато од аспект на настаните кои дел од нив ги очекувавме, знаевме дека ќе нè пратат во 2017-та, но генерално можеме да бидеме до некаде задоволни од постигнатото во таа година. Ако работењето во IV-тиот квартал на таа година не беше задоволителен, посебно на полето на пласманот на домашниот пазар, тогаш ќе имавме состојба на остварен ефект од работењето во фабрикава на граница на рентабилитет.

Во 2017 год. друштвото заедно со своите поврзани друштва оствари консолидирани вкупни приходи во висина од 1.822.484 илјади денари, кои во споредба со остварените во 2016 год. бележат пораст од 2%. Во структурата на вкупните приходи најголемо учество имаат приходите остварени од продажба на производи и услуги од основна дејност, кои во споредба со остварените во 2016 год. бележат пораст од 1%. Остварените консолидирани вкупни расходи во 2017 год. изнесуваат 1.780.948 илјади денари и во споредба со 2016 год. бележат се на идентично ниво. Во текот на 2017 год. имаше негативни промени и во однос на залихите на почетокот и крајот на деловната година, во износ од 15.693 илјади денари. Друштвото, заедно со поврзаните оствари бруто добивка од 41.536 илјади денари односно нето добивка од 34.754 илјади денари или 565.106 ЕУР.

Во 2017 год. „Витаминка“ ги разреши скоро сите присутни тешкотии во тековното работење во нејзината фирма „Ведрина-2“, во Белград, Р.Србија и ова друштво во оваа 2017 година отпочна да работи со зголемен волумен на нејзината продажба, но за жал на крајот на истата година поново покажа загуба.

Во врска со работењето на „Викарди“ ДООЕЛ с.Кременица, на ден 09.08.2017 година беше донесена Одлука на Одборот на директори бр. 1/5/2017-О.Д. (арх.бр. 02-1525/2 од 29.08.2017 година, со која се одобри и реализира продажбата на опремата. Со оваа одлука се олесни работењето на матичното друштво од аспект на обезбедување средства за тековно финансирање на поврзаното друштво.

Тешкотиите со огромната конкуренција на светските пазари каде „Витаминка“ пласира сса 47% од своето производство не дозволуваа, паралелно со растот на цените на основните репроматеријали кои ги користеше во тековното производство, со еднаков процент да ги зголеми своите продажни цени за пазарите во странство.

И со пласманот на своите производи на домашниот пазар не беа остварени очекуваните и планирани резултати. Настаните од политичка природа во државава и во Европа, одливот на голем дел млади стручни лица - граѓани на Република Македонија за работа во странски земји и сл., доведоа до состојба приметно да се намали бројот на

населението во Македонија што секако дека се одрази на продажбата на нашите производи на домашниот пазар. Во изминатите години, па еве и во оваа, „Витаминка“, но и другите слични по профил компании, а кои се од Македонија, немаат домашен пазар. И тој домашен пазар веќе не е таков и како таков е препуштен во целост на производителите на кондиторски производи базирани на брашно, какао, шеќер, млеко, масло и масти и сл. со потекло од Србија. По глава на жител српските производители на вакви исти производи пласираат 10-15 пати повеќе (по глава на жител во Р.М.) отколку ние фабриките од Македонија, со исти и сличен производен програм, како и оние со потекло од Србија (по глава на жител во Србија). Ете колку се штитат и „поддржуваат“ домашните производни компании од странските компании, посебно оние од Србија, кои мудро од страна на нивните владини институции максимално се заштитени од нашето присуство на тој пазар.

30.03.2018 год.

П.И. „Витаминка“ АД Прилеп
Претседател на О.Д.
Дипл.инг. Симон Наумоски





Grant Thornton

www.grant-thornton.com.mk